UZBEKISTON ... INV.№

Ватан ҳимояси - иймон рамзи

ВАТАНПАРВАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА ВАЗИРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ МАТБУОТ ОРГАНИ
● 2004 йил, 18 сентябрь, шанба № 112 (2000). ● Сотувда эркин нархда.
Газета 1992 йилнинг 24 июнидан чиқа бошлаган.

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ПЕЧАТНЫЙ ОРГАН МИНИСТЕРСТВА ОБОРОНЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН
● Суббота, 18 сентября, 2004 г. № 112 (2000). ● В розницу — цена свободная.
Газета издается с 24 июня 1992 г.

ҚОНУН ВА АДОЛАТ УСТУВОРЛИГИ—ЭРКИН ВА ФАРОВОН ҲАЁТ КАФОЛАТИДИР

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ НАМАНГАН ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ СЕССИЯСИДАГИ НУТҚИ

Ассалому алайкум, қадрли юртдошлар!

Муҳтарам депутатлар!

Барчангизга маълумки, бугунги сессия мажлисининг кун тартибига битта масала — яъни, ташкилий масала киритилган.

Сиз, ҳурматли депутатлар билан учрашувимизнинг асосий мақсади — бугун Наманган вилоятидаги мавжуд вазият ва аҳволни танқидий баҳолаш, одамларнинг кайфияти, ҳаётга муносабати, уларнинг нималардан рози, нималардан норози эканини билиш ва шундан хулоса ва сабоқлар чиқаришдан иборат.

Шулар билан бирга, Наманган вилоятининг иқтисодиёт ва хўжалик соҳаларида амалга оширилаётган ислоҳотларнинг бориши, олдимизга қўйган режа ва марраларга эришиш йўлида ғов-тўсиқ бўлиб турган муаммоларни биргаликда кўриб чиқиш ва уларнинг ечимини топиш юзасидан фикр алмашиб олишимиз лозим.

Азалдан меҳнатсевар, тадбиркор ва ҳунарманд, дину диёнатли инсонлар юрти бўлиб келган Наманган вилояти ўзининг ишлаб чиқариш кўлами ва деҳқончилик маҳсулотларини етиштириш бўйича мамлакатимизда салмоқли ўрин эгаллайди.

Кейинги йилларда бутун юртимиз қатори бу заминда ҳам тараққиёт йўлида анча ижобий натижалар қўлга киритилмоқда.

Вилоятда саноат соҳасини, хусусан, енгил ва озиқ-овқат саноатини ривожлантириш, янги қувватларни ишга тушириш, маданий-маиший иншоотлар барпо этиш, ободончилик ишлари бораси-

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ

ФАРМОНИ

И. Х. НАЖМИДДИНОВНИ НАМАНГАН ВИЛОЯТИНИНГ ҲОКИМИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93- (15-банди) ва 102-моддаларига мувофиқ:

Икромхон Хошимхонович Нажмиддинов Наманган вилоятининг ҳокими этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
2004 йил 17 сентябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ

ФАРМОНИ

Т. О. ЖАББОРОВНИ НАМАНГАН ВИЛОЯТИНИНГ ҲОКИМИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93- (15-банди) ва 102-моддаларига мувофиқ:

Тўлқин Отахонович Жабборов ўз аризасига биноан Наманган вилоятининг ҳокими вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
2004 йил 17 сентябрь.

Наманган вилояти кенгашининг сессияси

17 сентябрь куни халқ депутатлари Наманган вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди.

Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Давлатимиз раҳбари вилоят аҳлининг мамлакатимиз [illegible] бир неча қўшма корхоналар муҳим аҳамият касб этмоқда. «Нестле», «Пап-Фен» сингари қўшма корхоналарни алоҳида таъкидлаш мумкин. Уларнинг маҳсулотлари мамлакатимизда ва қатор хорижий давлатларда аллақачон ўз харидорини топган.

Бундай мисолларни кўп[illegible]

[illegible] зарлик каби жиддий нуқсонлар учрамоқда. Юқори раҳбарлик лавозимларида ўтирган айрим шахсларнинг масъулиятсизлиги оқибатида маънавий муҳит ва адолат тамойилларининг бузилиши билан боғлиқ ачинарли ҳолатлар рўй берган.

Вилоятда юзага келган [illegible]

[illegible] Наманган вилояти ҳокими этиб тасдиқланди.

Сессияда сўзга чиққан Ўзбекистон халқ шоири Ҳабиб Саъдулла, «Тасвирий ойина» ижодий уюшмаси раиси Исфандиёр Латипов, Наманган давлат университети ректори Турсунбой Файзуллаев, Ўзбекистон Қаҳрамони Абдураҳим Ҳамидов, Чортоқ туман ҳокими [illegible] Ҳасанов ва бошқалар [illegible] тегишли хулоса чиқариб, қўйилган вазифаларни уюшқоқлик, ташаббускорлик ва масъулият билан адо этиш вилоят аҳлининг асосий бурчи эканини таъкидладилар.

Президент Ислом Каримовнинг тавсиясига биноан Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири бўлиб ишлаб келаётган Икромхон Нажмиддинов На[манган вилояти ҳокими этиб тасдиқланди.] [illegible] ган вилояти ҳокими вазифасидан озод қилинди.

Н. ОЧИЛОВ,
И. РАЗЗОҚОВ,
ЎзА махсус мухбирлари.

МДҲнинг навбатдаги саммити

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 15-16 сентябрь кунлари Қозоғистон пойтахти Остона шаҳрида бўлиб, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигининг навбатдаги саммитида иштирок этди. [illegible]

[illegible] рилган таркибдаги музокараларида ҳам террорчиликка қарши курашда ўзаро ҳаракатларни такомиллаштириш зарурлигига алоҳида эътибор берилди. Сўнгги вақтда МДҲнинг бир неча мамлакатларида рўй берган воқеалар террорчиликнинг усуллари кўпайиб бораётганидан дарак беради. Бундай шароитда фақат жипслашиб ҳамкорлик қилиш билан мазкур иллатга қарши туриш мумкин. Ҳозирча МДҲ мамлакатларининг хавфсизлиги йўлидаги ҳамкорлиги бугунги кун талаби даражасида эмас.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов таъкидлаганидек, вазият қанчалик мураккаб бўлмасин, террор муаммосига ҳамма давлат ҳам бирдай жиддий эътибор беряпти, деб бўлмайди. Террорчиликни бевосита амалга оширадиганларга қарши курашиш — чоранинг бошланиши, холос. Улар тайёрланадиган лагерларни бартараф этиш зарур. Энг муҳими, террорчиларни тайёрлаш, операцияларни молиялаштириш, одамларнинг онгини заҳарлаш билан шуғулланувчи марказларни йўқ қилиш керак.

Ислом Каримов МДҲ [illegible] эканини бугунги ҳаёт, вазият яққол кўрсатиб турибди. Террор кутилмаган жойларга ҳам кириб бормоқда. Демак, террордан холи мамлакат бор, деб бўлмайди. Шундай экан, унга қарши курашда ҳамкорлик қилиш, бунинг учун бор куч ва имкониятни сафарбар этиш керак.

Ислом Каримов бу борада барча давлатлар мазкур иллатга бир хил назар билан қараши, муаммога бир хил баҳо бериши гоят муҳимлигини таъкидлади.

Бугунги кунда алоҳида олинган бирор давлат учун хавфсизлик тушунчаси ўз кучини йўқотган. Террорчи бир мамлакатда тайёрланади, иккинчисидан қурол, учинчисидан маблағ олади ва тўртинчи мамлакатда хунрезликни амалга оширади. Раҳнамолари эса яна бошқа бир мамлакатда ўрнашган бўлади. Дунёда рўй бераётган воқеалар террор чегара билмаслигини, миллат ва ёш танламаслигини кўрсатиб турибди. МДҲ мамлакатлари орасида эса чегара ва муҳожирликка, учинчи давлатлардан келган одамларнинг мамлакатдан мамлакатга ўтишига доир масалалар ҳали пухта кўриб чиқилмаган.

Демак, ҳеч бир мамлакат террор хавфидан тўла кафолатланмаган.

Саммит қатнашчилари ялпи хавфсизлик ва барқарорликни таъминлашда, террорчилик, экстремизм ва уюшган жиноятчиликка, қурол-яроғ ва наркотик моддалар контрабандасига, ноқонуний муҳожирликка қарши курашда амалий ҳамкорликни ҳар томонлама кучайтириш чораларини кўриб чиқдилар. Ушбу масала юзасидан МДҲ Давлат раҳбарлари кенгашининг баёноти қабул қилинди.

Олий даражадаги учрашувда кўрилган асосий масалалардан яна бири МДҲга аъзо мамлакатлар ўртасида савдо-иқтисодий алоқаларни янада ривожлантиришдир. Президентлар МДҲ доирасидаги ҳамкорликка тўсиқ бўлаётган омилларни таҳлил этдилар. Тегишли ҳукумат органларига уларни бартараф этиш чораларини ишлаб чиқишни топширишга келишиб олдилар.

Ислом Каримов эркин савдо зонасини барпо этиш масаласи ҳамон оқсаётганини таъкидлади. Ҳолбуки, бу билан кўпгина муаммоларга ечим топиш мумкин бўлур эди. Товар ва хизматларнинг эркин ҳаракати ўзаро ишонч ва ҳамкорлик руҳини мустаҳкамлайди, ахборот алмашуви кучаяди. Айни пайтда қонунга хилоф савдо-сотиққа чек қўйилади. Бу эса нафақат контрабанда ва ноқонуний муҳожирлик каби иқтисодий жиноятларнинг олдини олиш, балки хавфсизлик нуқтаи назаридан ҳам гоят муҳим аҳамиятга эга.

Мамлакатимиз раҳбарининг ташаббуси билан илгари сурилган Марказий Осиё умумий бозорини яратиш гояси замирида интеграциянинг ана шундай шакли ўз ифодасини топган. Аслида эса умумий бозорнинг ва эркин савдо зонасининг моҳияти битта. Ислом Каримов учрашув қатнашчиларини бу йўналишдаги саъй-ҳаракатларни фаоллаштиришга, тезроқ амалий ишга ўтишга чақирди.

Саммитда энергетика, сув захиралари, транспорт ва бошқа соҳаларда МДҲ мамлакатларининг ҳамкорлигини ривожлантиришга оид масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Саммитда ноқонуний муҳожирликка қарши курашдаги ҳамкорлик концепцияси, жиноятчиликка қарши кураш бўйича 2005—2007 йиллардаги қўшма чора-тадбирларнинг давлатлараро дастури, шунингдек, наркотик воситалар, психотроп моддалар ва прекурсорларнинг ноқонуний савдосига қарши курашда 2005—2007 йилларга мўлжалланган ҳамкорлик дастури имзоланди.

Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин МДҲ Давлат раҳбарлари кенгашининг раиси этиб сайланди.

Остонада Ўзбекистон ва Россия раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Ислом Каримов ва Владимир Путин икки томонлама алоқалар, жумладан, хавфсизликни таъминлаш соҳасидаги ҳамкорликка доир масалаларни муҳокама қилдилар. Ўзбекистон ва Россия ўртасидаги стратегик шериклик тамойилларига таянувчи муносабатларнинг бугунги аҳволини таҳлил этиб, истиқболига оид масалалар юзасидан фикр алмашдилар.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА махсус мухбири.
Тошкент — Остона — — Тошкент.

● СЕНИНГ ЎҒЛОНЛАРИНГ, ЎЗБЕКИСТОН!

Гранатомётчи посбон муваффақияти

Оддий аскар Шерали Мамаюсупов баҳорги чақирувда муддатли ҳарбий хизматга келган. Ҳарбий қасамёдни қабул қилгач, тоғ-ўқчилар батальонида хизматини давом эттирди. Қобилияти, қизиқишига қараб посбонни гранатомётчилик вазифасига тайинлашди. Ёш аскарлар йиғинида жанговар қуроллар бўйича машғулот ўтишганди. Бироқ, умумий тарзда сабоқлар берилганди-да. Хуллас, масъулиятли вазифа топширилгач, гранатомётни пухта ўрганишга киришди. Бунда унга кўпроқ гуруҳ командири катта лейтенант Шерзод Мамажонов ёрдам берди. Мазкур жанговар қуролнинг техник тавсифи, снарядлари борасида кўп маълумот олди, посбон. Бир сўз билан айтганда, назарий машғулотлар жуда пухта ўтилди. Навбат — дала-ўқув машқларига келди. Билим, кўникма ўз сўзини айтмоғи керак.

... Тоғ-ўқчилар взводи командири катта лейтенант Улуғбек Урмешев посбонларга вазиятни тушунтирди. Мудофаа чизиғида ким, қандай позицияни эгаллашини айтди. Гранатомётчи посбон оддий аскар Мамаюсупов командири кўрсатган жойда муайян позицияни эгаллади. Сўнгра маскировка қилди. Ниҳоят, нишон — шартли душманнинг зирҳли техникаси пайдо бўлди. Нишон координатларини ҳисоблаб чиққан посбон ўт очишга шай. Фақат буйруқни кутмоқда. Ниҳоят, «Ўт оч!» буйруғи янгради. Биринчи уринишдаёқ нишон яксон этилди. Гуруҳ командири гранатомётчи аскарни сафдошлари олдида муваффақияти билан табриклади.

Интилиш, изланишда гап кўп экан. Мана, Шерали сабоқларни пухта эгаллаш йўлида тиним билмади. Бу эса тез орада самарасини кўрсатди. Аниқроғи дастлабки амалий машғулотдаёқ ютуққа эришди.

Фарғонанинг Тошлоқ туманидан муддатли ҳарбий хизматга чақирилган бу ўғлон футболга қизиқади. Буни қарангки, у хизмат қилаётган батальонда ҳам миллионлар ўйинига эътибор катта экан. Акс ҳолда 2003 йилда батальон жамоаси қисмда футбол бўйича чемпион бўлармиди. Хуллас, Шерали ҳам тез орада мазкур спорт туридан маҳорати борлигини исботлаб, мусобақаларга киришиб кетди. Ҳатто истиқлолнинг 13 йиллигига бағишлаб ўтказилган беллашувда уларнинг жамоаси ютуққа эришди.

Ҳадемай оддий аскар Мамаюсуповнинг хизматга келганига олти ой бўлади. Ана шу муддат ичида ўғлон ҳаёт мактабидан кўп сабоқлар ола билди. Моҳир гранатомётчи бўлиб шаклланди. Умумҳарбий низомлар борасида кўникмаларга эга бўлди. Айни пайтда якуний синовларга жиддий ҳозирлик кўраяпти.

— Ҳам тунги, ҳам кундузги шароитда нишонга отиб, муайян тажриба тўпладим. Очиғи, гранатомётчи вазифаси бошиданоқ мен учун қизиқарли бўлган. Шу боис астойдил ўрганаяпман. Яқинда дала-ўқув машғулоти бўлиши керак. Командирларимиз таъкидлашларича, бу якуний синовлар олдидан ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлиши мумкин. Шунинг учун жиддий ҳозирлик кўраяпмиз. Мақсадим — якуний синовларда юксак натижаларга эришиш, — дейди оддий аскар Ш. Мамаюсупов.

Посбон билан суҳбатлашиб, шуни англадикки, у бурчини юракдан ҳис қилади. Ватан ҳимоячиси тушунчасини теран англайди. Ютуқларнинг сири ҳам айнан шунда-да.

Майор Ш. ТОЛМАСОВ.
Александр МРУЧАК суратга олган.

● ИККИМИНГИНЧИ СОН

ТАРБИЯ—СЎЗДАН БОШЛАНАДИ

1992 йилнинг 24 июнида ўзбек матбуотида янги ном, янги газета — «Ватанпарвар» пайдо бўлди. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг Марказий матбуот органи, ҳарбий либос, ҳарбий қиёфадаги — жанговар сўз.

Ана шу кундан бошлаб, истиқлол шарофати билан ўзбек ҳарбий журналистикаси янги мазмун касб этди.

Ана шу кундан бошлаб, ўзбек журналистлари жанговар техника, жанговар қурол-аслаҳа, энг муҳими, Ватан ҳимоячилари бўлмиш асл ўғлонлар ҳақида давлат тилида қалам тебратадиган бўлишди. Тўғри, бу борада илгари ҳам айрим ҳаракатлар бўлган. Энди эса мунтазам сўз айтиш имкони туғилди.

Ана шу кундан бошлаб, ҳарбий журналистлар учун қалам—қурол, сўз—ўқ.

Қаранг, ана шу вақтдан буён ўн икки йил ўтибди-я! Бугун жанговар сўз — «Ватанпарвар» ўз муштарийлари билан Иккимингинчи марта дийдорлашиб турибди. Бундай ҳисоблаб қарасак, ҳар олти йилда мингта учрашув.

Газета тахламларини варақласангиз, унда мамлакатимизнинг ички ва ташқи сиёсати, иқтисодиётимизда юз бераётган ўзгаришлар, бунёдкор халқимизнинг амалга ошираётган ишлари, Олий Мажлиснинг қонунчилигимизни мустаҳкамлаш борасида олиб бораётган саъй-ҳаракатлари ўз ифодасини топган.

Ҳарбий соҳада амалга оширилаётган ислоҳотлар равон ва содда тилда баён этилган. Аскар, сержант, офицерларимизнинг қайноқ фаолияти ҳароратли сатрларда тасвирланган. Курсантлар — бўлажак офицерларнинг ҳарб илмини ўрганиш йўлида чекаётган риёзатлари қаламга олинган. Ҳарбийнинг отаси қалб сўзларини баён этган, ҳарбийнинг онаси меҳрини изҳор этган. Давлат ва жамоат ташкилотлари ҳақида ҳикоя қилинган. Дунёда юз бераётган хабарлар тезкорлик билан ёритилган.

Иккимингинчи дийдорлашув деяпмиз-у, лекин бир андишамиз бор, газетанинг ҳар бир сони йигирма минг нусха атрофида чоп этилаётган бўлса... Майли, бу ёғини энди ўзингиз чўтга соларсиз.

Мудофаа вазирлиги раҳбарияти, Тарбиявий ишлар бош бошқармаси газета ҳар томонлама мазмунли, ўқувчиларбоп чиқишида, таъминот масаласида ҳамиша бош-қош.

Газетачилар газета чиқариш машаққатини жуда яхши билишади. «Ватанпарвар»да ҳақиқий ватанпарварлар хизмат қилишаётганлигини таъкидлаб ўтмоқчимиз, холос.

Подполковниклар — К. Миргалаутдинов, А. Обрўев, В. Калошин, Я. Корука, майорлар — А. Усмонов, А. Сафаров, А. Камолов, Х. Зайниловларни нафақат ҳарбийларимиз, кенг халқ оммаси ҳам жуда яхши билишади. Яқингинада ҳарбий журналистлар сафига келиб қўшилган лейтенантлар—Х. Мирзаев, Е. Ҳакимовлар аста-секинлик билан кўпчиликка танилиб боришмоқда.

Қуролли Кучлар хизматчилари—Инобат Иброҳимова, Зулфия Юнусова, Тўлқин Жуманазаров, Комил Ҳасановлар ҳам ҳарбий мавзуда ёзишаётган қизиқарли, ўқишли материаллари билан муштарийларимизга танилиб қолишди.

Котибият ходимлари — Қуролли Кучлар хизматчилари Пўлат Сайдивалиев, Муҳайё Маҳкамова, Александр Смотриковларнинг ишлари ҳам таҳсинга лойиқ.

Газетанинг бехато чиқишида мусаҳҳиҳлар — Мукамбар Аҳророва, Мавлуда Арсланова, Гулнора Антонова, Аделя Салимова, Римма Колючевларнинг хизмати беқиёс.

Машинкада кўчирувчилар Лира Бардашевская, Азиза Ҳожихонова, Дилафруз Усмоновалар ҳам тиним билмай меҳнат қилиб келишаётир.

Ҳарф терувчилар — Қуролли Кучлар хизматчилари Роберт Ислакаев, Муборак Турсунова, Лилия Муҳаммеджанова, саҳифаловчилар—Юрий Глебов, Алим Максумов, Марҳамат Исамухаммедова, чоп этувчилар Қобил Бердиев, Равиль Исмоиловлар газетани ўқувчилар қўлига ўз вақтида етиб боришида катта ҳисса қўшиб келмоқда.

Газетанинг сермазмун, ҳар томонлама ўқишли бўлишида штатсиз мухбирларимиз истеъфодаги полковник А. Хлизов, шартнома бўйича хизмат сержантлари — А. Арзиев, У. Мирзакаримова, истеъфодаги полковниклар А. Клишников, Н. Чурсинов, пенсионер П. Силинлар муносиб ҳисса қўшиб келишмоқда.

Жанговар сўз — «Ватанпарвар» газетасида чоп этилаётган материаллар муҳим тарбиявий аҳамиятга эга. Буни яхши тушунган газета ижодий жамоаси ўз олдиларига қўйилган вазифани баҳоли қудрат ижро этиб келишмоқда.

Олдинда масъулиятли ва шарафли ишлар турибди. Газета ижодий жамоаси бундан сўнг ҳам муштарийлар билан ёруғ юз ила кўришиш учун белни маҳкам боғлашган.

Азизлар, Иккимингинчи дийдорлашув муборак бўлсин!

ТАҲРИРИЯТ.

● ҚАРОР ВА ИЖРО

Резервга бўшатилганлар бандлиги

Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил 10 мартдаги «Муддатли ҳарбий, муқобил хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган фуқароларни бўшатиш ҳамда «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларига навбатдаги чақирув тўғрисида»ги Қарори ижроси бўйича тегишли вазирлик, ташкилотлар томонидан муҳим ишлар амалга оширилди.

Қарор матбуотда эълон қилингандаёқ уни кенг жамоатчилигимиз қизғин кутиб олишди. Мутахассислар ушбу Қарорни муддатли ҳарбий хизматнинг нуфузини янада оширишдаги муҳим ҳужжат сифатида эътироф этишди. Хуллас, бу борада узундан-узоқ тўхталишимиз мумкин. Аммо мақсадимиз Қарорнинг ижроси нечоғлиқ таъмин этилаётганлигини битта вазирлик—Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги мисолида кўриб ўтиш, қилинган ишларни таҳлил этиш.

Даставвал, қарорнинг 6-бандига назар ташлайлик: «Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги (О. Обидов) маҳаллий давлат ҳокимияти органлари билан биргаликда Қуролли Кучлардан бўшатилган фуқароларни уларнинг эгаллаган ҳарбий ва фуқаролик мутахассисликларини ҳисобга олган ҳолда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ишга жойлаштириш чора-тадбирларини кўрсин.

Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида муддатли ҳарбий хизматни ўтаган фуқаролар давлат муассасалари, ташкилотлари ва корхоналарига ишга қабул қилишда мардлик ва ватанпарварлик тарбиясининг армия мактабини ўтаган, ҳарбий тайёргарлик кўрган ва ҳаётий тажриба орттирган, мамлакатнинг энг фаол ва тайёргарлик кўрган кадрлар захираси ҳисобланган шахслар сифатида бошқа тенг шароитларда (таълим, касб малакаси ва бошқалар) устунлик ҳуқуқидан [illegible]

(Давоми 3-бетда).

Қонун ва адолат устуворлиги — эркин ва фаровон ҳаёт кафолатидир

(Давоми. Боши 1-бетда).

да муайян ютуқларга эришилганини кўришимиз ва тан олишимиз зарур.

Вилоят хўжалигининг барча етакчи соҳаларида, шу жумладан, қишлоқ хўжалиги, капитал қурилиш, чакана товар айланмаси, пуллик хизмат кўрсатиш, аҳоли реал даромадларининг ортиши бўйича қилинган ишлар ўз натижаларини кўрсатмоқда.

Амалга оширилган таркибий ўзгаришлар, хорижий инвестицияларини жалб қилиш ҳисобига ташкил этилган бир қатор замонавий қўшма корхоналар Наманган иқтисодиёти ривожига ўз ҳиссасини қўшмоқда.

Хусусан, «Нестле», «Пап Фен» каби қўшма корхоналар ишлаб чиқараётган юқори сифатли маҳсулотлар нафақат юртимизда, балки чет элларда ҳам ўз харидорини топмоқда.

Бу ютуқларнинг таг-заминида шу муқаддас юртда яшаётган инсонларнинг, кечани кеча, кундузни кундуз демай меҳнат қилаётган минг-минглаб наманганликларнинг фидойилиги, изланиш ва интилишлари мужассам эканини барчамиз яхши англаймиз.

Такрор айтмоқчиман, бугун Наманган тупроғида юз бераётган ва кўзга ташланаётган янгиланишларни, шаҳар ва қишлоқларимизнинг шакли, қиёфаси тобора ўзгариб, биринчи навбатда одамларимизнинг маданияти, онгу тафаккури юксалиб бораётганини ҳеч ким инкор эта олмайди.

Қисқа қилиб айтадиган бўлсак, халқимизнинг фаоллиги ортаётгани, фуқароларимизнинг эл-юртимизда бўлаётган барча ижобий ўзгаришларга ўз дахлдорлигини сезиб, ўзини анча эркин ва мустаҳкам тутаётганини кўриб, киши беихтиёр қувонади, албатта.

Буларнинг барчасига аввало мустақиллик шарофати билан юртимиздаги ҳар қайси инсон, оила ҳаётида, ёшларимиз дунёқарашида тобора мустаҳкамланиб бораётган эгалик ҳиссиёти асосий омил бўлмоқда, десак, ўйлайманки, айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Мен одамларимизнинг онгида, қарашларидаги ҳеч нарса билан солиштириб, қиёслаб бўлмайдиган бундай ўзгаришларни истиқлол йиллари давомида биз эришган энг катта, энг юксак ҳаётимизнинг эртанги кунини ҳал қилувчи улкан ютуғимиз, деб ҳисоблайман.

Шу борада бир ҳақиқатни барчамиз яхши англаб олишимиз зарур, деб ўйлайман. Бундай кайфиятда бўлган, эртанги кунга ишонч билан яшаётган, катта интилиш ва умид билан меҳнат қилаётган халқимизга бор гапни очиқчасига, оқни — оқ, қорани — қора деб, ҳеч нарсани яширмасдан айтишимиз зарур.

Чунки, биринчидан — улар ҳаётимизда содир бўлаётган барча воқеалардан хабардор бўлсин, иккинчидан — фақатгина мана шундай муносабат, мана шундай ошкора, очиқ ташкил қилинган мулоқот-суҳбат, халққа билдирилган ҳурмат-эҳтиром одамларнинг адолатга бўлган ишончи сўниб қолишига йўл қўймайди, уларнинг фаоллигини янада оширади.

Шу нуқтаи назардан вилоятдаги мавжуд вазиятни таҳлил қиладиган бўлсак, юқорида зикр этилган ижобий ишлар билан бир қаторда, бу ерда турли салбий ҳолатлар, ўз ечимини топмай келаётган муаммолар, жиддий камчилик ва нуқсонлар борлигини ҳам тан олишимиз, уларга барҳам бериш йўлларини топишимиз даркор.

Бу таҳлилни вилоят иқтисодиётининг етакчи тармоқларидан бўлган қишлоқ хўжалиги соҳасидан бошлайлик.

Албатта, сўнгги йилларда Наманган вилоятида бу борада анча-мунча ўзгаришлар амалга оширилганини, одамларнинг ерга, мулкка бўлган муносабати ўзгара бошлаганини, айниқса, ернинг ҳақиқий эгаси, фаровон ҳаёт бунёдкори бўлган фермерлик ҳаракатининг тобора кучга кириб бораётганини қайд этишимиз лозим.

Бугунги кунда мавжуд 5 минг 140 та фермер хўжалиги вилоят миқёсидаги жами қишлоқ хўжалик маҳсулотининг тахминан 10 фоизини етказиб бераётгани бунга мисол бўла олади.

Лекин, очиғини айтадиган бўлсак, ҳозирги пайтда вилоят қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларнинг боришини қониқарли деб бўлмайди.

Масалан, пахтачилик соҳасини олайлик.

Ўзининг бой ва қадимий деҳқончилик тажрибасига, миришкор деҳқонлари, катта ишлаб чиқариш салоҳиятига эга бўлган Наманган вилояти пахта етиштириш бўйича шартнома режасини кейинги йилларда суруункасига бажармасдан келмоқда.

Хусусан, ўтган йили бу борадаги давлат буюртмаси 62 фоиз даражасида қолиб кетганини эслаcorrect санг, ўйлайманки, вилоятда ишни замон талаблари асосида ташкил этиш масаласида жиддий камчиликлар борлиги маълум бўлади.

Бундай аҳволнинг объектив ва субъектив сабаблари ҳақида кўп гапириш мумкин. Мен фақат энг асосийларига тўхталиб ўтмоқчиман.

Бугун барчамизга аёнки, қишлоқ хўжалигини фақат ва фақат юксак агротехника талаблари ва қоидаларига қатъий амал қилиш, фан-техника ютуқларини, илғор тажрибаларни кенг жорий этиш, энг муҳими, барчамизни боқадиган деҳқонга, ишлаб чиқарувчига эркинлик, муносиб шароит яратиб бериш, унинг меҳнатини ўз вақтида ва одилона рағбатлантириш ҳисобидан ривожлантириш мумкин.

Бунинг бошқа ҳеч қандай воситаси ҳам, чораси ҳам йўқ. Токи ҳар қайси деҳқон кечаги кунни бугунги кун билан солиштирганда, ўз ҳаётида қандайдир ўзгариш кўрсин.

Фаровон ҳаёт — бу фақат моддий бойлик, тўкин-сочинликдан иборат эмас. Бу аввало эркинлик, эркин нафас олиш демакдир. Инсон ўз меҳнати, ўз турмушидан рози бўлиб, онласининг эртанги кунидан хотиржам бўлиб, фарзандларига кўзгa тик қарай олиши ҳам фаровон ҳаёт белгисидир.

Агар одамнинг уйида молу дунё, машинаси бўлса-ю, у эркин нафас олиб яшамаса, бундай фаровонлик кимга керак? Албатта, ҳаёт учун пахта ҳам, ғалла ҳам зарур. Лекин улар нимага, қандай мақсадлар учун керак? Улар аввало фаровон ва эркин ҳаётнинг асоси сифатида керак.

Шу кўз билан қараганда, афсуски, Наманган вилоятида ҳали-ҳамон эски тузумга хос иш юритиш ва бошқарув услубларидан воз кечилмаяпти, кўп жойларда ерга бўлган хўжасизларча муносабат давом этмоқда.

Мингбулоқ, Поп, Янгиқўрғон, Чуст ва Косонсой туманларида қарийб 33 минг гектар ер майдонини кучли шўрланишига йўл қўйилгани биринчи галда айна шундай муносабат натижасидир. Бу кўрсаткич вилоят бўйича кейинги йилларда қарийб 13 фоизга ошган, ҳосилдорлик эса пасайиб бормоқда.

Биргина мисол — 2002 йил якунлари бўйича Мингбулоқ туманида пахта ҳосилдорлиги 16 центнерни, ўтган йили эса атиги 12 центнерни ташкил этган.

Мен илгари ҳам айтганман, ҳозир ҳам такрорлашга мажбурман. Ўн-ўн икки центнер ҳосил олинадиган кўра шу ерга умуман пахта экмаган маъқул эмасми? Барака топкурлар, ернинг ҳам, ўзингизнинг ҳам умрингизни бекор ўтказиб?

Фермер хўжаликларига етарли имкониятлар яратиб бермаслик — тармоқдаги қолоқликнинг асосий сабабларидан биридир. Масалан, Мингбулоқ, Поп ва Чуст туманларида фермерларни ҳайдов тракторлари билан таъминлаш даражаси 20 фоиздан ошмайди.

Кейинги бир ярим йил мобайнида фермер хўжаликларининг фақат 1 фоизи лизинг асосида техника воситалари сотиб олган, холос. Савол туғилади — давлатимиз томонидан яратилган бу имкониятдан фермерларнинг кенг фойдаланмаётгани ким ва нима тўсиқ бўлмоқда?

Ердан мақсадли ва самарали фойдаланиш масаласида ҳам кўп жойларда масъулиятсизлик, ошна-оғайнигарчилик, уруғ-аймоқчилик, қўпол қонунбузарлик ҳолатларига йўл қўйилаётганини кузатиш мумкин.

Фақатгина текширилган майдонларнинг ўзида пахта ва ғалла экишга мўлжалланган 660 гектар ердан мақсадга хилоф тарзда фойдаланилгани, 420 гектар ер одамларга ноқонуний равишда ажратиб берилгани, 390 гектар ҳисобдан яширилгани, 150 гектарда қонунга зид равишда полиз ва сабзавот экинлари экилгани, 60 гектар ер эса ўзбошимчалик билан эгаллаб олингани шундан далолат беради.

Шу борада жуда кўп мисолларни олиб келиш қийин эмас. Поп туманидаги «Сирдарё» ширкат хўжалигига тасарруфида бўлган 16 гектар ерни В. Тошмирзаев деган шахс ўзбошимчалик билан эгаллаб, бир неча йилдан буён ноқонуний фойдаланиб келган, оқибатда хўжаликка катта моддий зарар етказилган.

Чуст туманининг собиқ ҳокими Т. Рўзибоев ер ажратишда мансаб ваколатларини суиистеъмол этгани ва катта миқдордаги транш пулларини талон-торож қилгани учун судланган. Шу туман ҳокимининг ўринбосари В. Ғозиев эса ўз номига «Ғозихон Эшон» фермер хўжалигини ташкил этиб, 10,5 гектар ер майдонини эгаллаб олган.

Учқўрғон тумани ҳокимининг собиқ биринчи ўринбосари А. Мамадалиев турмуш ўртоғи номига 20 гектар, туман ҳокимининг собиқ ўринбосари Х. Абдуганиев эса ўз ўғли номига 20 гектар ерни расмийлаштирган.

Косонсой тумани собиқ ҳокими У. Маматов вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси ходими О. Абдураҳмоновга 17 гектар, ўз куёви О. Маъруповга эса 5 гектар ва «Косонсой» ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Ю. Каримовнинг ўғлига 77 гектар ер ажратиб берган. Ҳозирги пайтда ушбу ҳолатлар юзасидан тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Ўзингиз ўйланг, аҳоли ўта зич яшайдиган, ер танқис бўлган бир шароитда шундай адолатсиз ишларга йўл қўйилса, аввало, раҳбарларнинг ўзи шунга бош бўлса, қонунни ҳам, инсоф диёнатини ҳам унутса, оддий одамлар дардини кимга айтсин?

Вилоятда қишлоқ хўжалиги учун сув билан ҳаводек зарур бўлган моддий ресурсларни ўзлаштириб юбориш каби бемаза ишларга ҳам йўл қўйилмоқда.

Масалан, 2004 йилнинг ўтган даврида 19 ҳолатда нефть маҳсулотларини, 45 ҳолатда эса минерал ўғитларни ноқонуний четга чиқариш билан боғлиқ қонун бузилишлари аниқланди.

Агар шу вақт мобайнида республика бўйича 368 та ана шундай ҳолат аниқланган бўлса, бунинг 226 таси Наманган вилоятига тўғри келади. Бу эса вилоятда моддий ресурслардан оқилона, масъулият билан фойдаланиш ўрнига кенгир ишлар авж олаётганини кўрсатади.

Бундай нопок ишлар бўйича тегишли тергов-суриштирув ҳаракатлари олиб борилмоқда ва айбдорлар албатта қонун олдида жавоб беради.

Ҳар қандай иқтисодиёт ривожининг асоси бўлган, уни модернизация қилишда ҳал қилувчи ўрин тутадиган хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш масаласи тўхталиб ўтсак, бу йўналишда ҳам салбий ҳолатга гувоҳ бўламиз.

Афсуски, изчил ва аниқ иш режаси белгилаб олинмагани сабабли бу соҳада Наманган вилояти ҳали-бери оқсоқ бўлиб қолмоқда.

Таҳлиллар шундан далолат берадики, 2003 йили вилоят иқтисодиётига жалб этилган инвестициялар ҳажми 2001 йилга нисбатан 2,5 баробар камайиб кетган.

Кўпгина корхоналарнинг бозор талабларига асосида фаолият юрита олмаётгани, улар ўртасида шартнома муносабатларининг тўғри йўлга қўйилмагани, ўзаро тўлов интизомига риоя қилинмаётгани вилоят иқтисодиётида оғир муаммо бўлиб турибди.

Бундай ноxуш аҳвол кундан-кунга мураккаблашиб, чигаллашиб бораётганига қарамай, вазиятни ўнглаш асосий вазифаси бўлган бу ердаги айрим раҳбарлар қандайдир гердайиб, ўзига бино қўйиб юргани, улардаги лоқайдлик ва бепарволик кайфияти барчамизда ташвиш уйғотиши даркор.

Азиз дўстлар!

Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш масаласига тараққиётимизнинг негизи ва асоси сифатида катта эътибор бераётганимиз, ўйлайманки, барчангизга яхши маълум.

Наманган вилоятида ҳам бу борада бирмунча ишлар қилинмоқда. Айни пайтда тадбиркорларнинг ҳуқуқларини камситиш, уларнинг йўлига сунъий ғов-тўсиқлар қўйиш ҳолатлари борлигидан ҳам кўз юмиб бўлмайди.

Тадбиркорлик субъектларига қонун талаблари асосида хўжалик биноларига ер участкаларини ажратиш, уларни соддалаштирилган тартибда рўйхатга олиш, рахмийлаштириш ишлари пайсалга солинаётгани ҳақида тегишли идораларга кўплаб шикоят ва аризалар тушаётгани ҳам шуни кўрсатади.

Бу борада туман ҳокимликларининг 31 та қарорига асосан жами 770 нафар тадбиркордан ноқонуний маблағлар ундирилгани, ер ажратишда 122 та, савдога рухсатнома беришда 1600 та, рўйхатдан ўтказиш инспекциялари фаолиятида 3200 та қонун бузилиш ҳолатлари аниқланганини таъкидлаш зарур.

Юртимизда тадбиркорлар синфини шакллантириш ва уларнинг йўлини очиб беришда хусусийлаштиришнинг ҳал қилувчи аҳамияти катта эканидан шубҳасиз.

Аммо Наманган вилоятида бу соҳадаги ишлар аксарият ҳолларда хўжакўрсин учун, юзакилик билан олиб борилмоқда. Белгиланган хусусийлаштириш ва акциялаштириш кўрсаткичлари бажарилмасдан қолиб, бу ерда корхоналарни бошқаришнинг алмисоқдан қолган самарасиз усуллари ўзгармаяпти.

Яъни, хусусийлаштирилган корхоналарда ҳали-бери эски директорлар корпусни ишламоқда ва айнан шунинг учун ҳам Наманганда ҳақиқий мулкдорлар синфининг шаклланиши суст бормоқда.

Катта-катта минбарлардан, оммавий ахборот воситаларидан айтилаётган даъват ва чақириқларга, танқидий фикрларга қарамай, вилоятда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари фаолиятига давлат ва бошқарув органларининг ноқонуний аралашуви ҳанузгача давом этмоқда.

Ўз навбатида назорат идораларининг хўжалик субъектларига улгуржи ва чакана савдо юритиш учун ноқонуний равишда рухсатномалар бериб юбораётганини ҳам айтиб ўтиш лозим.

Масалан, Наманган туманидаги 14 та, Косонсой туманидаги 6 та тегишли моддий базага эга бўлмаган ва низом жамғармаси шаклланмаган хўжалик субъектларига улгуржи савдо ҳуқуқи бўйича ҳужжатлар амалдаги қоидаларга зид тарзда берилган.

Бунинг орқасида таъмагирлик борлигини, аниқроқ айтганда, пора олиш борлигини тушуниш қийин эмас, деб ўйлайман.

Шу ўринда эътиборингизни яна бир муҳим муаммога қаратмоқчиман.

Гап хуфёна иқтисодий фаолият йўлига тўсиқ қўйиш, пул маблағларининг банкдан ташқари айланишини қисқартириш, уларни банкка топширмаслик ҳолатларининг олдини олиш бўйича етарли чора-тадбирлар кўрилмаётгани ҳақида бормоқда.

Наманган шаҳри ва туманларда, умуман, вилоят бўйича товар айланмаси ўсиб бораётгани ҳолда, нақд пул тушумлари кескин камаймоқда. Шу йилнинг ўтган январь—июль ойлари давомида нақд пул тушуми Чуст туманида 36 фоиз, Янгиқўрғон туманида эса 45 фоизни ташкил этган.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, вилоят бўйича 145 та субъект ўзининг солиқ ҳисоботларида жами 6,8 миллиард сўмлик тушумни камайтириб кўрсатган, 30 та субъект эса жами 529 миллион сўмлик нақд пул тушумини банк кассасига топширмаган.

Масалан, Поп туманидаги «Водий экспресс» масъулияти чекланган жамияти қисқа муддат ичида 1 миллиард 700 миллион сўмликдан зиёд товар айланмасини амалга оширган, лекин солиқ қисоб-китобларида 43 миллион 300 минг сўм товар айланмасини кўрсатиб, 1 миллиард 650 миллион сўмдан ортиқ маблағини яшириб қолдирган.

Афсуски, бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин.

Биз кейинги пайтда ички истеъмол бозоримизни ҳимоя қилиш бўйича бир қатор муҳим чора-тадбирларни амалга оширяпмиз. Аммо бу масала ҳали-бери долзарб бўлиб қолмоқда. Айниқса, Наманган вилоятида бу борадаги аҳволи талаб даражасида деб бўлмайди.

Буни қуйидаги далиллар ҳам тасдиқлайди. Мисол учун, Ангрен—Поп нефть базаларидан фойдаланиш корхонасининг мансабдор шахслари Чуст туманидаги Олмос, Поп туманидаги Пунгон қишлоқларида яшовчи бир гуруҳ фуқаролар билан тил бириктириб, Қирғизистон ва Тожикистонга нефть маҳсулотларини олиб бориб сотиш билан шуғулланган. Бу ҳолат бўйича 49 киши жавобгарликка тортилган бундай бемаза ишлар вилоятда анча илдиз отганини кўрсатади.

Айни пайтда етарли назорат бўлмагани сабабли айрим мансабдор шахслар томонидан мақсадли фондлар маблағларидан нотўғри фойдаланиш ҳолатларига ҳам йўл қўйилмоқда.

Чуст тумани «Пахтабанк» бўлими бошқарувчиси Р. Мирзаолимов, туманнинг собиқ ҳокими Т. Рўзибоев кўрсатмасига асосан, қишлоқ хўжалиги корхоналарига ғалла етиштириш учун келиб тушган 92 миллион сўмлик транш пулларини мақсадга хилоф тарзда ўзлаштиргани учун жавобгарликка тортилган.

Қадрли юртдошлар!

Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш — юртимизда бугун олиб борилаётган давлат сиёсатининг ҳал қилувчи масалаларидан биридир. Аммо бу соҳада ҳам вилоятда талай нуқсон ва камчиликларга йўл қўйилмоқда.

Наманган шаҳридаги собиқ Давлатобод тумани ижтимоий таъминот бўлими ходимаси К. Умурзоқова зиммасига юклатилган, ўзгалар парваришига муҳтож бўлган бир гуруҳ пенсионерларни озиқ-овқат ва кийим-кечак билан таъминлаш вазифасидан юклатилган эди.

Аммо у ўз хизмат вазифасини суиистеъмол қилиб, ана шу пенсионерларга тегишли уй-жойларни ўз номига ўтказиб олган ва жами 4,2 миллион сўмлик молмулкни товламачилик йўли билан ўзлаштиргани учун судланган.

Косонсой туманида кейинги икки йил давомида 111 та оилага бир миллион сўмдан зиёд маблағ қалбакилаштирилган ҳужжатлар асосида тўланган ҳам бу соҳада тегишли тартиб-интизом ва назоратнинг етишмаётганини кўрсатади.

Эътиборингизни оддий юртдошларимиз учун ўта долзарб бўлган яна бир масалага қаратмоқчиман. У ҳам бўлса, асосий кундалик эҳтиёж товарларининг савдо шохобчаларида доимий бўлишини таъминлаш масаласидир.

Афсуски, вилоятда бу соҳада ҳам кўпгина камчиликларни учратиш мумкин. 2004 йилнинг ўтган даврида ўтказилган текширишлар натижасида 246 ҳолатда ун, 215 ҳолатда ўсимлик ёғи, 153 ҳолатда эса шакар маҳсулоти сотувда бўлмагани аниқланган.

Шу ўринда бир савол туғилади: республикамизда бу маҳсулотларнинг ҳаммаси етарли миқдорда бўлса. Ғалла ҳам, пахта ёғи ҳам ўзимизда етиштирилса, ун комбинатлари ишлаб турган бўлса, нима учун Наманган вилоятида бу масалада узилишларга йўл қўйиляпти? Ҳокимлар, мутасадди раҳбарларнинг бундан хабари борми? Мен ҳокимлар ҳафтада бир марта дўконга кирсин, бозорга кирсин, мактаб, касалхоналарга кирсин, халқнинг турмуши, ҳол-аҳволидан хабардор бўлсин, деб бежиз такрорламайман. Лекин нима учун бу масалаларда ўзгариш бўлмаяпти?

Аҳолига тиббий хизмат кўрсатишдаги камчиликлар туфайли вилоятда айрим касаллик турлари кўпаймоқда. Айниқса, вирусли гепатит билан касалланиш 2003 йилда республикадаги ўртача кўрсаткичдан 35 фоиз юқори бўлгани энг аввало вилоят раҳбарларини, шу соҳага мутасадди ходимларни ташвишга солиши зарур.

Қишлоқ шароитида яшайдиган аҳолига тиббий хизмат кўрсатишни яхшилаш бўйича олиб борилаётган ишларни ҳам қониқарли деб бўлмайди.

Чунончи, 1996—2003 йилларга режалаштирилган 209 та қишлоқ врачлик пунктидан 32 таси ишга туширилмаган. Жорий йилда фойдаланишга топширилиши мўлжалланган 20 та қишлоқ врачлик пунктидан ҳозирга қадар атиги 3 таси қуриб битказилган.

Хотин-қизлар саломатлигини асраш, соғлом турмуш тарзини таъминлаш жамиятимиз олдида турган энг муҳим, энг долзарб вазифалардан бири экани ҳақида биз кўп гапирамиз.

Бу борада республика миқёсида катта ишлар қилинаётган бир пайтда Наманган вилоятида бу масалада қуруқ гапдан нарига ўтилмаяпти. Айниқса, опа-сингилларимиз, аёлларимизни соғломлаштириш ишлари талабга жавоб бермаслиги, фарзанд кўриш ёшидаги аёллар ўртасида турли касалликларга чалиниш ҳолатлари кўпайиб бораётгани шундай дейишга асос беради.

Барчамизнинг таянчимиз ва суянчимиз бўлган баркамол авлодни тарбиялаш, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш соҳасида ҳам муаммолар кам эмас.

Вилоятдаги 673 та умумтаълим мактабида ўқувчиларнинг қарийб 30 фоизи икки сменада ўқимоқда. Шунга қарамай, 11 минг 300 ўринли 24 та мактаб қурилиши охирига етказилмасдан тўхтатиб қўйилган.

Бугунги кунда мактабларнинг 175 таси капитал реконструкцияга, 353 таси капитал таъмирлашга, 145 таси эса жорий таъмирлашга муҳтож.

Албатта, биз бу масалани ечишда қабул қилинган Умумтаълим мактабларини ривожлантириш давлат дастури доирасида ҳал қиламиз, лекин вилоят раҳбариятини ҳам қўл қовуштириб ўтирмаслиги лозим эмасми?

Вилоятда кейинги 6 йил мобайнида 69 та касб-ҳунар коллежи ва 4 та академик лицейни фойдаланишга топшириш белгиланган эди. Амалда эса 12 та касб-ҳунар коллежи ва 2 та академик лицей қуриб битказилмаган.

Гап қурилиш ҳақида борар экан, яна бир муҳим ҳолатга сизларнинг эътиборингизни қаратмоқчиман.

Мен кейинги пайтларда Наманганга асосан қўшни вилоятлар орқали автомобилда келганим сабабли аниқдан буён шаҳар аэропортида бўлмаган эканман. Бугун разм солиб қарасам, аэропортда 1991 йилдан бери деярли ҳеч нарса ўзгармабди. Ҳолбуки, аэропорт — ҳар қандай шаҳар — ёки вилоятнинг дарвозаси, таъбир жоиз бўлса, унинг юзи. Шунинг учун мен тегишли раҳбарларга бу тўғрида топшириқ бердим, яқин кунларда Наманган аэропортини ҳар томонлама замонавий талабларга жавоб берадиган аэропортга айлантириш учун зарур ишларга киришамиз.

Ўрни келганда шуни ҳам айтмоқчиманки, Наманган шаҳрининг марказини ҳам аниқ белгилаб, шу юртнинг улуғ тарихий обидаларининг ёдга солиб турадиган гўзал бир истироҳат боғи ташкил қилсак, ўйлайманки, мақсадга мувофиқ бўлур эди. Лекин бу таклиф аввало сизлардан — Наманган аҳлидан чиқиши лозим.

Ҳурматли дўстлар!

Аҳолининг кундалик эҳтиёжларини таъминлаш, маиший ва коммунал хизмат даражасини оширишга етарлича эътибор берилмаётгани оқибатида аҳолининг коммунал хизматлардан қарзи 3,5 миллиард сўмга етган ва бу ҳол жиддий муаммоларнинг келиб чиқишига сабаб бўлмоқда.

Вилоятда қонунчиликни мустаҳкамлаш ва жиноятчиликка қарши кураш ишлари ҳам бугунги талаб даражасида деб бўлмайди.

Биргина 2004 йилнинг ўтган даврида оғир жиноятлар 15 фоиз, ўта оғир жиноятлар эса 16,5 фоиз, жумладан, босқинчилик 75 фоиз, фирибгарлик 20 фоиз, ўлим билан боғлиқ йўл-транспорт ҳодисалари эса 32 фоизга ошгани ҳам бу фикрни исботлайди.

Азиз дўстлар!

Бугун Наманган вилоятида вужудга келган мана шундай вазиятни таҳлил қилиб, ягона бир хулосага келиш мумкин. Яъни, кейинги пайтда вилоят ҳаётида, аввало унинг раҳбарияти фаолиятида масъулиятни бутунлай унутиб қўйиш кайфияти пайдо бўлган ва бу ҳолат барчамизни ташвишга солмасдан қўймайди.

Шу ўринда катта-кичик барча раҳбарларга айтмоқчиман: аҳолимиз сиз билан бизга шундай мансаб ва мартабаларни, етакчилигини ишониб топширган экан, айни вақтда бўйнимизга жуда катта масъулиятни ва жавобгарликни ҳам юклаган.

Раҳбарлик лавозими ҳақида, унинг бугунги замонда нақадар мураккаб ва оғирлиги ҳақида охирги пайтларда жуда кўп тилга оламиз.

Лекин, минг таассуфлар бўлсинким, бундан кўпчилик, шу жумладан, юқори мансабларда ўтирганлар ҳам керакли хулоса чиқаришни жойларда сезилмайди.

Кўшни вилоят, кўшни туманда ўзининг масъулиятини йўқотиб қўйган, оёғи ердан узилиб қолган, манманликка берилиб — кўпол бўлса ҳам айтишга мажбурман — кутуриб кетган шахсларга нисбатан кўрилаётган қаттиқ чораларни худдики ўзларига тегишли эмас деб қабул қилади, улардан сабоқ чиқармайди.

Одамлар кўрсин, эшитсин, билсин, раҳбарлар шундан хулоса чиқарсин, деб биз бу мажлисларни телевидение орқали кўрсатамиз. Мана, бугун Наманганда сессия бўляпти. Бу ерда айтилган танқидий гаплар бўйича қўшни вилоятлар раҳбарлари ўз ҳудудларида фаоллярини тўплаб, муҳокамалар ўтказиб, бундай камчиликлар, афсуски, бизда ҳам бор, уларни ўзимиз бартараф этишимиз лозим, деб тегишли чораларни кўрса, ўйлайманки, бундай аввало уларнинг ўзи ютган бўларди.

Гўёки бу лавозим, бу амал уларга ота-боболаридан мерос бўлиб қолгандек, уларни эртага ҳеч ким қулотиб ушлаб жавобгарликка тортмайдигандек туюлади.

Яқинда бўлиб ўтган Андижон, Сурхондарё ва Самарқанд вилоятлари кенгашларининг сессияларида очиқ ва аччиқ гапларни айтганимиз барчангизга яхши маълум, албатта.

Ана шу кескин танқидий гаплар бошқа раҳбарларимизга, бошқа вилоят ҳокимларига ҳам сабоқ бўлади, улар бундан тегишли хулоса чиқариб олади, деган фикр ҳар қандай ақли расо одамнинг хаёлига келиши табиий ҳол, деб ўйлайман.

Аммо, минг афсуски, бугун бу гапларни Наманганда ҳам такрорлашга тўғри келмоқда. Лекин мен ишонаман — ҳаёт ўзгариши, онгу тафаккурнинг юксалиши билан одамларимиз шундай ҳолатлар бошқа такрорланмайдиган, уларга асло йўл қўйилмайдиган кунларга ҳам етиб борада.

Сизлардан ўтинчим шуки, бугун юртимизда рўй бераётган барча ишларга ўзингизни дахлдор деб ҳис қилинг. Чунки мана шу муқаддас тупроқ, мана шу бетакрор Ватан бизнинг ўзимизники. Агар ҳар бир юртдошимиз ана шундай ҳиссиёт, ана шундай ғурур туйғуси билан яшаса, ўйлайманки, бугунгидек мажлисларга ҳам ҳожат қолмайди.

Барчамиз бир ҳақиқатни ҳеч қачон унутмаслигимиз ва истардим: мансаб курсисида ўтирган, ҳокимият номидан иш юритадиган баъзи шахслар ўзининг бемаза ишларини ошкор қилишга қанча уринмасин, одамлар ўзига нисбатан, жамоатчиликка нисбатан адолат бузилаётганини кўриб, бундай раҳбарларнинг қуюшқондан чиқиб кетаётганини барибир сезадилар.

Қачонки раҳбарнинг юраги ҳам, қўли ҳам тоза бўлса, таъмадан, ғаразидан йироқ бўлса, унинг табиатида қатъиятлик билан вазминлик, талабчанлик билан ақл-заковат уйғун бўлса, фақат шундагина у одамларнинг ғам-ташвишини ўз қалбидан ўтказишга қодир бўлади.

Яна бир бор таассуф билан айтишга тўғри келади — Наманган вилоятининг ҳокими Тўлқин Жабборов кейинги йилларда ўз фаолиятида ана шу талабларни бутунлай унутиб қўйди.

Бу раҳбарнинг иш фаолиятидаги жиддий хато-камчиликлар, айниқса, унинг шахсий манфаатга берилиб, маишатга ружу қўйгани, оқибатда раҳбарлик қиёфаси ва обрўсини йўқотгани шундай ҳолатга сабаб бўлди, десак, ҳақиқатдан холи бўлмайди.

Ўзи ҳоким бўлатуриб, яъни вилоятда қонун устуворлиги ва тартиб-интизомнинг таъминланишига масъул бўлатуриб, қонунга зид баъзи ишларга бош қўшишини асло кечириб бўлмайди.

Вилоят ҳокими марказдан ажратилган моддий ресурслар, хусусан, ўғит ва ёқилғи маҳсулотларни тарқатишда ўзбошимчаликка йўл қўйган, адолат чегарасидан чиқиб кетган.

Кўпроқ ўзига яқин бўлган шахсларга хайриxоҳлик кўрсатган. Албатта, бундай хайриxоҳлик текинга бўлмаган, деб ўйлашга асос бор.

Бугунги кунда бундай нопок ишлар юзасидан тегишли суриштирув-тергов ишлари олиб борилмоқда.

Ҳуқуқ-тартибот идораларининг бир қатор туман ва вилоят ташкилотлари фаолиятидаги қонун бузилишлар юзасидан тақдим этган расмий ҳужжатларини ўз вақтида кўриб чиқиб, уларга принципиал баҳо бериш ўрнига, Т. Жабборов ўз шахсий манфаатини кўзлаган ҳолда, бу ишлик асоссиз равишда пайсалга солиб келган.

Чуст тумани ҳокимининг 2004 йил 12 январдаги қарори билан вилоят ҳокимининг укаси Э. Жабборов ва унинг яқин таниши Х. Расуловга 200 гектар ер ажратилиб, 16 апрелда вилоят ҳокимининг қарори билан тасдиқланган.

Аммо, «Ер тўғрисида»ги қонун талабларини бузилгани учун прокуратура томонидан вилоят ҳокими номига ушбу ҳолатни бартараф этиш тўғрисида киритилган тақдимномасини писанд қилмасдан эътиборсиз қолдирган.

Ёки бошқа бир мисол.

Косонсой туманининг собиқ ҳокими Убайдулла Маматовнинг укаси, «Наманганнефтмаҳсулотлари» корхонаси раҳбари Абдулла Маматов ўз мансабини суиистеъмол қилиб, нефть маҳсулотларини талон-торож қилгани учун 2003 йилда унинг устидан жиноят иши қўзғатилган.

Бу одам вилоят кенгашининг депутати бўлгани сабабли уни жиноий жавобгарликка тортиш юзасидан розилик олиш бўйича вилоят ҳокими номига киритилган прокурор тақдимномасини Т. Жабборов бир неча бор инобатга олмаган ва фақат орадан 9 ой ўтгандан кейин, Олий Мажлис аралашувидан сўнггина бу масала қонуний асосда ҳал этилган.

Лекин А. Маматов суд ҳукмига кўра айбли деб топилса-да, амнистия билан асосий жазодан озод этилган. Бу «чаққон» мансабдор «акахон»лари ёрдамида Тўрақўрғон нефть базасининг Чуст филиали раҳбари лавозимини эгаллаб, ўзининг кингир ишларини давом эттирган ва қайта жиноятга қўл урган, айни пайтда унинг устидан тергов давом этмоқда.

Вилоятнинг биринчи раҳбари одамлар ҳаётидаги долзарб муаммоларни ечиш ўрнига ана шундай нопок кимсаларни ўз ҳимоясига олиб, уларга ҳомийлик қилиш билан овора бўлганини бугун гапирмасдан бўлмайди. Ўзингиз яхши тушунасиз, улар, фирибгарлар билан тил бириктириб, уларга бошпана бериб юрган раҳбарнинг обрўйи нимага арзийди?

Бу одамнинг шунча йил вилоят ҳокими бўлиб, шу вазифада ишлаб, оилалси эса Тошкентда яшаб юрганининг ўзи ақлга сиғмайдиган бир ҳолат.

Умуман, Т. Жабборовнинг йўл қўйган хато-камчиликлари ҳақида кўп гапириш мумкин. Лекин, лўнда қилиб айтганда, унинг энг катта хатоси — у ўзининг раҳбарлик бурчини, керак бўлса, вилоят ҳокимига юклатилган муҳим вазифаларни бажаришдан узоқ бўлиб, одамларнинг бошини қовуштириш, уларнинг дардига қулоқ солиш ўрнига, кейинги пайтда ўзи эса юрадиган, охирги йилларда атрофига хушомадгўйларни тўплаб, кадр танлашда, оқни қорадан ажратишда ўзини йўқотиб қўйгани ҳақида гапиришга бугун барча асослар бор.

Ҳар қайси инсон, айниқса, раҳбар шахс ўз меҳнати, билим ва тажрибаси, ахлоқий фазилатлари билан эл-юрт орасида ишонч қозонмаса, аксинча, уларнинг кўз ўнгида обрўси, қадр-қимматини йўқотса, бундай одамнинг раҳбар лавозимида ўтиришга ҳеч қандай ҳаққи йўқ.

Қадрли дўстлар!

Юқорида айтиб ўтилган ноxуш ҳолатлар вилоят раҳбарияти, аввало биринчи ҳоким фаолиятига адолатли баҳо бериш, мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан зарур амалий чораларни кўришни тақозо этади.

Вилоят ҳокими Т. Жабборов ўз фаолиятига ўринли баҳо бериб, эгаллаб турган лавозимидан озод этишни сўраб ариза берган. Ана шу аризани сизларнинг эътиборингизга ҳавола этиб, ўз муносабатингизни билдиришингизни сўрайман.

Энди сизлар билан вилоятнинг янги раҳбарини сайлаб олишимиз керак.

Биз Наманган вилояти ҳокими вазифасига номзод танлашда аввалambor шу ернинг паст-баландини яхши биладиган, кўпни кўрган, тажрибали оқсоқоллар ва фаоллар билан суҳбатлашдик, уларнинг фикр-мулоҳазаларини атрофлича ўргандик.

Ана шу фикрлардан келиб чиққан ҳолда, Наманган вилояти ҳокими лавозимига ҳозирги кунда Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири вазифасида ишлаб келаётган Икромхон Нажмиддинов номзодини тавсия этишга қарор қилдик.

Ўйлайманки, сиз, шу залда ўтирганлар бу инсонни яхши биласизлар ва уни ортиқча таърифлашга асос йўқ, деб ҳисоблайман.

Бу таклиф бўйича ҳам ўз муносабатингизни билдиришингизни сўрайман.

Азиз юртдошлар!

Биз Оллоҳнинг назари тушган мана шу муқаддас заминда ягона халқ бўлиб яшамоқдамиз. Барчамиз она Ўзбекистонимизни ўзимиз учун ягона Ватан деб биламиз.

Барчамизни бирлаштирадиган, бизларга куч-қудрат ва мадад берадиган туйғу — диёримизнинг ҳар қайси вилояти, шаҳар ва қишлоғида истиқомат қилаётган одамларимизнинг ўз туғилиб ўсган тупроғига бўлган фарзандлик меҳри ва садоқатидир.

Бекиёс ва бетакрор бўлмиш гўзал Ўзбекистонимизнинг ҳар қайси воҳа ва ўлкасининг ўзига хос хислат-аломатлари борки, улар ўзаро уйғунлашиб, ягона халқимизнинг миллий хусусият ва фазилатларини ифода қилади.

Шу нуқтаи назардан қарагандa, барчамиз Наманган аҳлини бошқалардан ажратиб турадиган ахлоқ-одоб, меҳмондўстлик, меҳр-оқибат ва ширинсўзлик каби фазилатларга ҳамиша ҳавас қиламиз, уларни юксак қадрлаймиз.

Менинг сизларга, сизлар орқали бутун Наманган аҳлига қаратилган тилагим ва даъватим шуки, келинглар, азиз дўстларим, мана шу табаррук юртга муносиб бўлайлик, уни улуғлайлик, ота-боболаримиздан мерос қолган ноёб бойликларни бизлардан кўра кучли, доно, билимли ва албатта бахтли бўладиган келгуси авлодларга етказайлик.

Шу улуғ мақсадга эришиш учун ҳаммамиз бирлашиб, бир ёқадан бош чиқариб, Оллоҳ берган ақл-заковатимиз ва ғайратимизни, бор кучимиз ва имкониятларимизни ишга солайлик.

Бу борада мен бутун юртимиз ёшлари қатори Наманган ёшларига ҳам ишонаман. Илм-фан бўладими, санъат ёки спорт бўладими — бу соҳаларнинг барчасида катта ютуқларни қўлга киритиб, кўпчиликнинг ҳайрат ва ҳавасини уйғотаётган ана шундай ўғил-қизларимиз билан фахрланаман. Бугун вилоятнинг олий ўқув юртларида, университетларнинг биноларидан қолишмайдиган лицей-коллежларда таълим олаётган ёшларимизнинг кўзига қаранглар, уларда бир дунё орзу-умид бор, келажакка ишонч бор.

Биз аслида ким учун, нима учун яшаяпмиз? Барча қилаётган амалий ишларимиз кимга, қандай эзгу мақсадга қаратилган? Биринчи галда дунёда ҳеч кимдан кам бўлмайдиган, эртага бизнинг ўрнимизга келадиган ёш авлод тарбиясига қаратилган.

Юртимизда бошланган ва тобора кучга кириб бораётган бу олижаноб ва қудратли ҳаракат ҳадемай ўз мевасини, ўз ижобий самарасини бериши шубҳасиз. Энг муҳими, бундай ҳаракат, бундай интилиш билан яшайдиган халқни ўз буюк мақсадларидан қайтариб ҳам, тўхтатиб ҳам бўлмайди.

Ишончим комилки, меҳнаткаш ва жонкуяр Наманган эли бу ҳаракатнинг ҳамиша олдинги сафида бўлади. Бу йўлда барчангизга сиҳат-саломатлик, бахт ва омад ёр бўлишини тилайман.

Марказий сайлов комиссиясида

15 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Уни Комиссия раиси Б. Мустафоев бошқарди.

Маълумки, иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ҳамда халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгашларининг конституциявий ваколат муддатлари шу йилнинг декабрь ойида тугайди.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 117-моддаси иккинчи қисмига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ҳамда вилоятлар, туманлар, шаҳарлар давлат ҳокимияти вакиллик органларига сайлов декабрь ойи учинчи ўн кунлигининг биринчи якшанбаси, яъни 2004 йил 26 декабрида ўтказилади.

Марказий сайлов комиссияси шу йил 20 сентябрдан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига, халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгашларига сайлов кампанияси бошланишини эълон қилиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ушбу қарор билан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайловга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш бўйича тадбирлар календарь режаси ҳам тасдиқланди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ

ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИГА, ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ВИЛОЯТ, ТУМАН ВА ШАҲАР КЕНГАШЛАРИГА САЙЛОВ БЎЙИЧА САЙЛОВ КАМПАНИЯСИ БОШЛАНИШИНИ ЭЪЛОН ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ҳамда халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларининг конституциявий ваколат муддатлари 2004 йилнинг декабрь ойида тугайди.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 117-моддасининг иккинчи қисмига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ҳамда вилоятлар, туманлар, шаҳарлар давлат ҳокимияти вакиллик органларига сайлов декабрь ойи учинчи ўн кунлигининг биринчи якшанбасида, яъни 2004 йилнинг 26 декабрида ўтказилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайловни қонун ҳужжатларига, умумэътироф этилган халқаро норма ва андозаларга тўла мувофиқ ҳолда самарали тайёрлаш ва ўтказишни таъминлаш, шунингдек, сиёсий партиялар, фуқароларнинг давлат ҳокимияти вакиллик органларини шакллантиришда иштирок этиш конституциявий ҳуқуқини амалга оширишда уларга ташкилий-ҳуқуқий шарт-шароитлар яратиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 117-моддаси, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Қонуннинг 19-моддаси, «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»ги Қонуннинг 19-моддасига амал қилиб, Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига ва халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгашларига сайлов бўйича сайлов кампанияси 2004 йилнинг 20 сентябридан бошланиши эълон қилинсин. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайловга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш бўйича чора-тадбирларнинг календарь режаси тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига сайлов бўйича битта сайлов округи учун сайловчилар нормаси ўртача 119,6 минг сайловчи ҳисобидан белгилансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига сайлов бўйича сайлов округлари тузилсин ҳамда уларнинг рўйхати округ чегаралари ва сайловчилар сони кўрсатилган ҳолда 2004 йилнинг 12 октябрига қадар эълон қилинсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига сайлов бўйича округ сайлов комиссиялари 2004 йилнинг 17 октябрига қадар тузилсин.

5. Белгилансинки, сайлов участкалари ва участка сайлов комиссиялари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига ҳамда халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгашларига сайлов учун ягона ҳисобланади.

«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига сайлов бўйича округ сайлов комиссиялари:

2004 йилнинг 27 октябрига қадар сайлов участкаларини;

2004 йилнинг 16 ноябрига қадар участка сайлов комиссияларини тузадилар.

6. Белгилансинки, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига сайловда иштирок этиш учун сиёсий партиялар тегишли ҳужжатларни Марказий сайлов комиссиясига 2004 йилнинг 17 октябрига қадар тақдим этишлари лозим;

сиёсий партиялар томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлигига номзодлар кўрсатиш 2004 йилнинг 20 октябридан бошланади ва 2004 йилнинг 10 ноябрида тугалланади;

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси депутатлигига номзодларни рўйхатга олиш учун сиёсий партиялар, сайловчилар ташаббускор гуруҳларидан ҳужжатларни қабул қилиш 2004 йилнинг 13 ноябрида тўхтатилади. Депутатликка номзодларни рўйхатга олиш 2004 йилнинг 20 ноябрида тугалланади;

манфаатдор ташкилотлар, сайловчилар ташаббускор гуруҳлари ўз кузатувчилари тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига сайлов бўйича округ сайлов комиссияларига 2004 йилнинг 11 декабрига қадар маълум қилишлари лозим.

7. Белгилансинки, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ участка сайлов комиссиялари:

сайловчиларнинг рўйхатларини ҳамма танишиб чиқиши учун 2004 йилнинг 11 декабрига қадар, Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги ваколатхоналари ҳузурида, санаторийлар ва дам олиш уйларида, касалхоналар ва бошқа стационар даволаш муассасаларида, олис ва бориш қийин бўлган ерларда тузилган сайлов участкаларида эса 2004 йилнинг 19 декабрига қадар тақдим қиладилар;

сайловчилар рўйхати билан танишиш жойи ва вақти тўғрисида сайловчиларнинг ўз вақтида хабардор этилишини таъминлайдилар;

2004 йилнинг 16 декабрига қадар сайловчиларни овоз бериш вақти ва жойи тўғрисида хабардор этадилар.

8. «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ:

сайловолди ташвиқоти депутатликка номзодлар рўйхатга олинган кундан бошланиши ва 2004 йилнинг 26 декабрь куни соат 6.00 дан соат 20.00 гача ўтказилиши қайд этилсин.

9. Белгилансинки, участка сайлов комиссиялари 2004 йилнинг 26 декабрь куни овоз бериш тугагач овоз бериш якунларини аниқлашга киришади, участка сайлов комиссиясининг мажлисида кўриб чиқилиши натижалари бўйича баённома тузади ва уни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига сайлов бўйича округ сайлов комиссиясига белгиланган тартибда тақдим этади;

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига сайлов бўйича округ сайлов комиссиялари участка сайлов комиссиялари томонидан тақдим этилган баённомалар асосида сайлов округи бўйича сайлов натижаларини аниқлайди ва баённомани Марказий сайлов комиссиясига 2004 йилнинг 31 декабрига қадар белгиланган тартибда тақдим этади.

10. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига ва халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгашларига сайлов якунлари тўғрисидаги хабар ҳамда сайланган депутатларнинг рўйхати матбуотда 2005 йилнинг 5 январига қадар эълон қилинсин.

11. «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Қонуннинг 52-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоларини сайлаш учун Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоятлар, туманлар ва шаҳарлар давлат ҳокимияти вакиллик органлари янги сайланган депутатларининг тегишли қўшма мажлислари 2005 йилнинг 26 январидан кечиктирилмасдан ўтказилиши маълумот учун қабул қилинсин.

12. Мазкур қарор оммавий ахборот воситаларида эълон қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси

Раиси **Б. МУСТАФОЕВ.**

Тошкент шаҳри, 2004 йил 15 сентябрь.

Батальон командирининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари майор Мақсуд Тўраев муддатли хизмат оддий аскарлари билан навбатдаги машғулот пайтида.

Александр МРУЧАК олган сурат.

РЕЗЕРВГА БЎШАТИЛГАНЛАР БАНДЛИГИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

фойдалансинлар». Менимча, мазкур банднинг ўзи орқали ҳам муддатли ҳарбий хизматни ўтаган фуқароларга қандай имконият, имтиёзлар яратилаётгани, қай даражада ижтимоий ҳимояси кафолатланаётганини билиш қийин эмас. Хўш, ортда қолган давр ичида тегишли вазирлик томонидан қандай чора-тадбирлар қўлланилди. Келинг, буни Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги томонидан тақдим этилган маълумотлар асосида таҳлил қилайлик.

Аввало вазирлик Қарор ижросини таъминлаш учун жорий йил 16 мартда 41-сонли буйруқ қабул қилиб, унга асосан ҳудудий бош бошқармалар ва туман (шаҳар) меҳнат бўлимларига Қуролли Кучлар сафидан бўшатилган фуқароларни иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш бўйича аниқ вазифалар белгилаб берди. Муҳими шундаки, буйруққа асосан туман (шаҳар) меҳнат бўлимлари томонидан жойларда ҳар ҳафтада Қуролли Кучлар сафларидан бўшатилган фукароларнинг қолаверса, сафарбарлик чақирув резервидаги хизматга олинганларнинг иш билан таъминланганлигини ўрганиш мақсадида мониторинг ўтказилмоқда. Вазирлик тизими ходимларида аввалдан шаклланиб келаётган бир тажриба бор. Фуқароларнинг меҳнат бўлимига мурожаат қилишларини кутиб ўтирмасдан ўзлари улар истиқболига пешвоз чиқиш амалиётини назарда тутаяпмиз. Буни муддатли ҳарбий хизматдан резервга бўшаганларга нисбатан ҳам қўллашди. Келинг, яхшиси бунинг тартиби хусусида вазирликнинг Демография, меҳнат бозори ва аҳолини иш билан таъминлаш бошқармаси бошлиғи Шермуҳаммад Тўраевнинг берган изоҳига эътибор қаратайлик.

— Жойлардаги мудофаа ишлари бошқармалари, бўлимларидан Қуролли Кучлар сафидан бўшатилган ва сафарбарлик чақируви резервидаги хизматга олинган фуқароларнинг яшаш манзиллари кўрсатилган маълумотларни олаяпмиз. Бунга асосан, уларнинг меҳнат бўлимларига мурожаат қилишларини кутиб ўтирмасдан маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари билан биргаликда уйларига бориб, иш билан бандлигини ўрганаяпмиз. Иш билан банд бўлмаган фуқароларга эса улар учун қонун ҳужжатларида белгилаб қўйилган имтиёз ва кафолатлар, ишга жойлашиш масалалари, ҳудудда яратилган иш ўринлари, фаолият кўрсатаётган корхона, ташкилот ва муассасалардаги бўш иш жойлари ва меҳнат бўлимларининг фуқароларни ишга жойлаштириш бўйича имкониятлари тўғрисида кенг маълумотлар берилмоқда.

Бунинг самараси сифатида жорий йилнинг ўтган даври мобайнида Қуролли Кучлар сафидан бўшатилганларнинг 93,7 фоизи жойлардаги меҳнат бўлимларига ишга жойлашиш масалаларида мурожаат қилгани ҳамда уларга эҳтиёж ва хоҳишларига мақбул келадиган ишлар таклиф этилаётганини айтиб ўтиш мумкин.

Муддатли ҳарбий хизматдан резервга бўшатилганларни ишга жойлаштиришда меҳнат бўлимлари томонидан бўш иш ўринлари ярмаркалари ташкил этиш, корхона, ташкилот ва муассасаларда иш жойларининг энг кам миқдори (квоталанган иш ўринлари)ни белгилаш, ҳарбий хизматга чақирилгунга қадар ишлаган корхона ва ташкилотларга ишга жойлаштириш, ўзини ўзи иш билан таъминлашга кўмаклашиш чоралари кўрилаяпти.

Вазирлик масъул ходимининг фикрларини рақамлар таҳлили ҳам исботлайди. Бунга кўра, ортда қолган даврда иш билан таъминланганларнинг 9 фоизи муддатли ҳарбий хизматгача фаолият кўрсатган давлат тасарруфидаги корхона, ташкилот ва муассасаларга ишга қабул қилинган. Бу борада ҳеч қандай шикоятлар тушмагани ҳам фуқароларнинг муддатли ҳарбий хизматдан қайтгач, илгари эгаллаган вазифаси, ишини яна давом эттиришига монелик бўлмаганини кўрсатади. Иш билан таъминланганларнинг 17,6 фоизи эса ҳарбий ва фуқаролик касб-ҳунарлари инобатга олинган ҳолда ишга жойлаштирилган, 73,3 фоизи эса меҳнат бўлимларининг кўмаги билан мустақил равишда ва ўзини ўзи банд қилишнинг турли шаклларида (кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йўналишида ўз ишини очиш, деҳқон ва фермер хўжаликларида банд бўлиш ва якка тартибдаги тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш) иш билан таъминланган. Имконияти бўлмагани учун 1 фоизга яқинига ишсизлик бўйича нафақа тайинланган. Яна бир маълумот. Муддатли ҳарбий хизматдан резервга бўшаган фуқароларнинг 6,3 фоизи соғлиғи ва турли оилавий сабабларга кўра ҳозирда ишга жойлашиш имкониятига эга эмас.

Мана, вазирлик бўйича амалга оширилаётган ишлардан қисман хабардор бўлдингиз. Хўш, вазирликнинг ҳудудий тизимларида бу борада аҳвол қандай? Буни республикамиздаги энг катта вилоятлардан бири — Тошкент вилояти мисолида кўриб чиқайлик. Яъни, вилоят Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси тақдим этган маълумотлар асосида вазиятни таҳлил қилдик. Қўлимизда 2004 йил 3 сентябрь ҳолатига кўра маълумотлар. Бунга асосан, вилоятда ҳозиргача муддатли ҳарбий хизматдан резервга бўшатилганларнинг 51 фоизи вақтинча иш билан банд бўлмаганлар тоифасига кираркан. Демак, 49 фоизи иш билан таъминланган. Энди жадвал бўйича вилоятнинг қайси туманида аҳвол қандай эканлигига назар ташласак. Маълумотлар Зангиота туманида бандлик билан боғлиқ вазият намунали эканлигини кўрсатмоқда. Яъни, муддатли ҳарбий хизматдан қадрдон гўшасига жорий йил баҳорида қайтганларнинг 90 фоизидан зиёдроғи иш билан таъминланган. Ангрен шаҳрида эса бу кўрсаткич 80 фоизга тенг. Аммо Пскент, Чиноз, Юқори Чирчиқ туманида баҳорда резервга бўшаганларнинг бари ҳануз вақтинча иш билан банд бўлмаганлар рўйхатида турибди. Менимча, бу вазият мазкур туманлардаги мудофаа ишлари бўлимлари, меҳнат бўлимлари ходимлари томонидан таҳлил этилиб, тегишли хулосалар чиқарилади. Вилоятда қайси меҳнат бўлимларининг кўрсаткичлари ҳозирча яхши, деган савол бўйича жадвални кўздан кечирамиз. Таъкидлаш жоизки, Паркент туманида резервга бўшаган ўғлонларимиздан энг кўпи меҳнат бўлими томонидан ишга жойлаштирилган. Шу ўринда аниқ мисолларга мурожаат этсак. Баҳорда биринчилардан бўлиб муддатли ҳарбий хизматдан резервга бўшаган паркентлик Санжар Убайдуллаевни ишсизлик муаммоси умуман қийнагани йўқ. У 3 майдаёқ туман меҳнат бўлими саъй-ҳаракати туфайли Сўқоқ ширкат хўжалигига ишга жойлашди. «Вазирлар Маҳкамасининг Қарори билан бизга яратилган бундай имкониятлардан шодмиз. Бундай имтиёз, шароитларни кўриб, чақирув ёшидаги укаларимизда муддатли ҳарбий хизматга қизиқиш, интилиш жуда ортмоқда», дейди Санжар. Оққўрғон туманида ҳам меҳнат бўлими ходимларининг жонбозликлари туфайли резервга бўшаган йигитларимиз иш билан ўз вақтида таъминланди. Аъло хизматлари туфайли биринчилардан бўлиб резервга бўшаган оққўрғонлик Аҳмад Саидов меҳнат бўлимининг ёрдами туфайли ҳаётда ўз ўрнини топди. Бугун у халқ хўжалигимизга фойда келтириб, жавлон урмоқда. Ўтган ойда Чирчиқ шаҳар меҳнат бўлими резервга бўшаган ўғлон Абдусамат Наврўзовни Тошкент авиасозлик заводининг Чирчиқдаги бўлимига ишга жойлаштирди. «Эҳтиёжимга, хоҳишимга мос ишни топиб беришгани учун меҳнат бўлимидагилардан миннатдорман. Ҳарбий хизматдан кейин халқ хўжалигидаги меҳнатим билан мамлакатим тараққиётига бахоли қудрат улуш қўшаётганимдан хурсандман», дейди ҳаяжон билан Абдусамат.

Ҳарбий ва фуқаролик касб-ҳунарларини инобатга олган ҳолда квоталанган иш ўринларига жойлаштириш борасида Ангрен шаҳри, Чирчиқ шаҳрида меҳнат бўлимлари амалга оширган ишлар мақтовга сазовор. Таҳлиллар шуни кўрсатдики, вилоятда меҳнат бўлимларининг кўмаги билан мустақил равишда ишга жойлашганлар кўрсаткичи юқори. Яъни бу иш билан таъминланганларнинг 70 фоизига тенг.

Таҳлиллардан ҳам англаш мумкинки, Қарор ижросини таъминлаш бўйича вазирлик муайян ишларни амалга оширмоқда. Мана, ҳадемай кузги чақирув бошланади. Муддатли ҳарбий хизматни ўтаб бўлган ўғлонларимиз резервга бўшашади. Энди уларнинг «Армиядан кейин нима иш билан шуғулланаман? Тайинли бирон-бир юмушим йўқ эди-ку», мазмунидаги ташвишлари енгиллашади. Улар меҳнат бўлимларига мурожаат қилиши, пировардида бирор ишга жойлашиши учун қулай имкониятларга эга. Гап фақат уларнинг бу ислоҳотлар самараси эканлигини англаб, Ватани равнақи йўлида ёниб жавлон уришида.

Майор Алижон САФАРОВ,
«Ватанпарвар» мухбири.

БОЛАЛАРГА ҒАМХЎРЛИК ҚИЛИБ

Германиянинг Оберхаузен шаҳрида ҳар йили сентябрь ойининг иккинчи шанбасида ўтказиладиган очиқ эшиклар куни бўлиб ўтди.

Унинг ташкилотчиси ривожланаётган мамлакатлар болаларини даволаш ва реабилитация қилиш билан шуғулланувчи халқаро «Фридендорф Интернешнл» беғараз ташкилотидир. 2004 йил Ўзбекистонда «Меҳр ва мурувват» йили деб эълон қилингандан сўнг, Дюссельдорф ва Оберхаузен ташкилотлари мамлакатимиздан 12 нафар оғир касал бўлган болаларни қабул қилди.

Очиқ эшиклар кунида Германиядаги Ўзбекистон элчихонаси ходимлари ҳам иштирок этдилар. Улар даволаш ва яшаш шароитлари билан танишдилар, болаларга совға-саломлар улашдилар. Ўзбек дипломатлари германияликларга республикамизнинг ёш фуқароларига кўрсатаётган меҳрибонлиги ва эътибори учун миннатдорлик билдириб, немис шифокорларига эсдалик совғалари топширдилар.

«Жаҳон» АА.

Фан ва техника хабарлари

МЎЪЖИЗА СОАТ

Шу йилнинг кузида жаҳон техника бозорида СПОТ технологияси асосида яратилган биринчи қўл соатлар сотувга чиқарилди. Шу тариқа янги техника эрасининг навбатдаги яна бир мўъжизаси пайдо бўлди.

Ҳозир АҚШда сотилаётган СПОТ-соатлар учта компания — Абакус, Фоссил, Сунто томонидан ишлаб чиқарилган бўлиб, ташқи кўриниши оддий соатдан фарқ қилмайди ва атом аниқлигида ишлайди. Ичидаги механизми туфайли соат эгаси ўз вақтида об-ҳаво, акция ва валюта курслари, йўл тирбандлиги, маданий воқеалар анонслари, учрашув ҳақида эслатма, қисқа шахсий маълумот узатиш ва бошқа хабарлардан воқиф бўлиши мумкин. СПОТ-соат янгиликларни оддий ФМ-диапазони орқали етказиб беради, шунингдек, унда интернетдан фойдаланиш имконияти ҳам мавжуд.

Микрософт соатлари — бу бошланиши, холос. Келажакда СПОТ-қурилмалари бир-бирлари билан ҳамда компьютерлар билан ҳам улана оладилар.

Беш йил давомида яратилган бу янги ғоянинг хомаки лойиҳаси Микрософт Ресирч лабораторияларида 1999 йилда пайдо бўлган. 2003 йилда Микрософт уюшмаси раиси Билл Гейтс биринчи бор СПОТ-қурилмасининг прототипини оммага намойиш қилган эди. Унинг нархи дизайнига қараб 100 доллардан 300 долларгача, йиллик хизмат учун абонент тўлови эса 59 долларни ташкил қилади.

Абдуҳаким СОИИБЖОНОВ,
«Жаҳон» АА.

РАСПРОСТРАНЕНИЕ СЕМЯН...

Европейский союз впервые одобрил распространение семян генетически модифицированных растений. Теперь эти семена могут продаваться во всех 25 странах ЕС. Сегодня к применению одобрены 17 видов семян кукурузы производства американской компании «Монсато». Лицензия на такие семена была получена в ЕС еще в 1998 году. Однако до настоящего времени их разрешали продавать только на территории Франции и Испании.

ТРАКТОР ОҒЗАКИ БУЙРУҚНИ БАЖАРАДИ

Маълумки, ҳозирги даврни электроникасиз тасаввур этиш қийин. Бу борада японлар анча илгарилаб кетишган. Ҳозир оғзаки буйруқ бажарувчи транспортларни яратиш устида иш олиб боришмоқда ва бунга эришишди ҳам.

Охиро Ямасуки — иқтидорли муҳандис. Одатдагидек, керосинда ишловчи у яратган трактор модели оғзаки буйруқ билан иш бажаради, яъни двигатель ўт ол деса бас, ўт олади, юр деса, юради ўнгга, чапга, орқага, қуйингки, ҳамма гапга тушунади.

Бироқ трактор доимо буйруқни индамай бажаравермайди. Агар унда ёнилғи тугаётган бўлса, қизил чироғи ёнади ва «Ёнилғи тугаяпти» деган сўзни токи двигателни ўчириб қўймагунча ёки унга ёнилғи қуймагунча қайтараверади. Бу ҳам тракторнинг ажойиб мўъжизасидир.

(Интернет саҳифалари асосида тайёрланди).

● ТОЧКА ЗРЕНИЯ

В НОГУ СО ВРЕМЕНЕМ

Сегодня наша газета «Ватанпарвар» — Центральный печатный орган Министерства обороны выходит в свет 2000-м номером. Это знаменательная дата. Это — своеобразный юбилей. И вместе с тем это — промежуточный рубеж, в котором воедино слились не только результаты многолетнего труда военных журналистов, но и их устремления к новым творческим высотам.

Совсем недавно мы отмечали двенадцатилетие газеты, а сегодня — новое важное событие в жизни редакции, издательства и типографии. 2000-й номер — это прежде всего итог. С чего начинали и к чему пришли? Не в моей компетенции давать оценку деятельности редакционному коллективу такой авторитетной газеты, как «Ватанпарвар». Но мне, как ветерану этой газеты, по случаю юбилейного номера хочется высказать свою точку зрения. Это, так называемый, взгляд со стороны.

В недавнем поздравлении работникам печати и средств массовой информации Президент И. А. Каримов подчеркнул: **«...В нынешних условиях глобализации, когда резко усиливается борьба за умы людей, перед средствами массовой информации, особенно журналистами, стоят чрезвычайно актуальные и ответственные задачи. Одна из самых важных из них — защита подлинных интересов народа».** Эта задача всецело относится и к военным журналистам.

Но военные журналисты решают специфические задачи. Важнейшая из них — воспитать воина-патриота, волевого, мужественного, беспредельно преданного нашей независимой Родине, верного воинскому долгу, народу и Президенту. Доходчиво и содержательно они должны доносить до сознания воинов дыхание жизни страны и биение пульса жизни воинских коллективов, прививать солдатам, курсантам, сержантам и офицерам любовь к военной профессии, стремление в совершенстве овладеть военной специальностью, быть профессионалом, крепить дисциплину, повышать бдительность и боевую готовность.

Вот уже двенадцать лет живет и активно участвует в воспитании и обучении воинов наша газета, и ее 2000-й номер, как и все предыдущие, яркое тому подтверждение. Сегодня нашу газету отличают тематическая широта, жанровое разнообразие и хороший диапазон авторского коллектива. А содержательность каждого номера обеспечивается планомерной организаторской работой редакции, коллективностью мысли и творческих усилий.

Но все ли сразу так получалось в газете? Нет, было и равнодушие, и нежелание отказаться от стереотипов, «удобных привычек», а некоторые журналисты порой находились, мягко говоря, в «застенчивом» состоянии. Но шло время, менялся мир, менялись и журналисты. Профессиональная учеба, опыт старших товарищей, коллег по работе, внимание к проблемам журналистов руководства редакции, помощь и поддержка со стороны Министерства обороны и Главного управления воспитательной работы — все это оказало благотворное влияние на процесс становления журналистских кадров. Они выросли, закалились на практической работе. И сегодня не только на самих себя, но и на весь окружающий нас мир все мы смотрим с позиций идеологии независимости, с позиций строительства правового, демократического государства, гражданского общества, с позиций необходимости бескомпромиссной борьбы против всего, что мешает успешному продвижению вперед, решению задач повышения боевой готовности.

Сегодня на страницах газеты стали чаще появляться оперативные репортажи с полей тактических учений, с занятий, аналитические и проблемные статьи. При этом материалы многих корреспондентов, среди которых А. Обруев, К. Миргалаутдинов, Я. Корука, В. Калошин, А. Сафаров, А. Усманов, З. Юнусова, И. Ибрагимова и другие стали узнаваемы читателями. Читатель, раскрывая газету, ищет прежде всего материалы полюбившегося автора, которые отличаются глубиной проработки темы, новизной и неординарностью подходов к проблеме.

Стремясь раздвинуть публицистические и литературные рамки газеты, редакция стала чаще предоставлять ее страницы знатокам военного дела — генералам и офицерам управлений и отделов Министерства обороны, военных округов, штабов, органов воспитательной работы, передовым командирам, отличникам боевой учебы, классным специалистам, победителям в соревновании, а также писателям и публицистам, ученым, деятелям культуры. Это сделало газету более интересной и читабельной.

Думаю, не ошибусь, если скажу, что каждый из журналистов глубоко понимает, что решение больших и ответственных задач, поставленных перед ними руководством республики, Министерством обороны, требует новых идей, новых мыслей, поиска, публицистичности и журналистской напористости. При этом в любом материале на первом месте должны быть люди, характеры, судьбы, их успехи и достижения. Надо решительно бороться с мелкотемьем, схематизмом, упрощенностью. В каждом материале должен быть живой человек, воин-патриот, подлинный защитник независимой Родины.

Все мы с вами восхищаемся героическим подвигом, совершенным в сложной обстановке. Но ведь не менее красив героизм будничный, проявляемый воинами в повседневном ратном труде. Так давайте трудиться так, чтобы мы с вами могли воспеть этот подвиг, вдохновить солдата на подвиг романтикой воинского труда, воздать должное профессии — Родину защищать.

В этот знаменательный день хочется пожелать коллективу редакции, всем журналистам, новых творческих удач, новых находок и вдохновения. Журналистика — дело сложное и в высшей степени ответственное. Поэтому ей должно быть подчинено все — взгляды, представления, привычки, жизненная позиция и психология. И тогда успех обеспечен. Успехов вам, ватанпарваровцы, и творческих удач.

А. ХЛЫЗОВ,
полковник в отставке.

● ГОД ДОБРОТЫ И МИЛОСЕРДИЯ

Чувствуют заботу и внимание

В Доме милосердия города Нукуса дети хорошо знают людей в военной форме. Они восхищаются военнослужащими, видят в них заботливых командиров и настоящих защитников Родины. Воинская часть, где командиром майор Кахрамон Садыков, заместителем командира по воспитательной работе майор Исроил Тураев, взяла шефство над этим Домом милосердия.

Только в этом году командование изыскало возможность выделить подшефному Дому милосердия около 500 тысяч сумов. Кроме того в детско-оздоровительном лагере «Тонг» Министерства обороны этим летом отдохнули и воспитанники Дома милосердия. Среди них Кенес Еримбетов, Жумабай Мамутов, Ербол Хойнанов, Жамбыл Жандосов, Улугбек Калбаев, Баходыр Отемов, Алий Ажимов.

— В лагере «Тонг» так было здорово, — делится впечатлениями Н. Еримбетов. — Там жили мы по распорядку, почти как в армии. Лагерная жизнь была богата на различные мероприятия: проводились соревнования между отрядами по футболу, волейболу, бегу, шахматам и шашкам. Имелась возможность посещать танцевальные кружки, кружки рисования, а девочки ходили и в кружок вязания. Так что, если будет возможность, мы будем ежегодно отдыхать только в лагере «Тонг».

— Мы оказываем Дому милосердия посильную помощь не для того, чтобы отметиться в Год доброты и милосердия, — говорит заместитель командира по воспитательной работе майор Исроил Тураев. — Ведь дети — это цветы жизни. Долг каждого из нас вырастить молодое поколение здоровым и умным. Мы делаем все возможное, чтобы воспитанники Дома милосердия всегда чувствовали нашу заботу и внимание.

Верится, что посеянные в души подростков добрые семена прорастут добрыми для нашего общества всходами.

Майор Хайритдин ЗАИНИЛОВ.

ҚАЙҒУЛАРДА СИНАЛГАН БАХТИМ

(ҲИКОЯ)

(Давоми. Боши газетанинг 100-, 103-, 106-, 109- сонларида).

Сарвар ўтган воқеаларни эслар экан, беихтиёр бошини чангаллади. Қотилларнинг кейинги ҳаракатини кўз олдига келтирди.

Дарё қирғоғида тўхтаган машинадан отилиб тушган қотиллар беҳуш йигитни сувнинг тезоқар соҳилига олиб келишди-да, аввалдан тайёрлаб қўйилган оғир темирни унинг белига боғлаб сувга улоқтиришди. Сувга тикилиб турган Шокир унинг чўкиб кетганига ишонч ҳосил қилган бўлса-да:

— Шуни аввал бўғиб тинчитмадик-да, нега бунча шошилдик? — деди хавотир аралаш.

— Нима, уни аждарҳо домидек шу дарёдан тирик чиқади, деб ўйлаяпсанми? — ҳамтовоғини тинчлантирди Акбар.

Муздек сувда ҳушига келган йигитга дарсдан бўш пайтлари сув спорти билан шуғуллангани қўл келди. Бахтига унинг чўнтагида пичоғи ҳам бор эди. У белига боғланган оғир темирдан ҳалос бўлиб, сувнинг юқорисига интилар экан, сув юзасидаги катта қамиш боғлами унинг жонига оро кирди. Бироқ йигит бошидаги қаттиқ оғриқ туфайли яна ҳушини йўқотди...

Ҳа, Сарварнинг хотираси бутунлай тикланган эди. Аммо у бу ҳолатни шифокорга ҳам, устозига ҳам ҳозирча билдиришни истамади. Чунки йигит икки ўт орасида ёнарди. Бир томонда фарзанд доғида куйган ота-онаси, севимли ёри бўлса, иккинчи томонда уни ҳаётдаги яккаю ёлғизим, ўз фарзандим деб юрган, қолаверса ўлимдан асраб қолган Раҳим ота турарди. Агар бу чол Сарварни Музаффари эмаслигини аниқ билса яна девонага айланиши тугул жон таслим қилиши ҳеч гап эмасди. Сарвар Раҳим ота учун маълум вақтгача Музаффар бўлиб қолишга қарор қилди. Аммо шу тобда у ота-онаси бағрига шошиларди. Шунингдек, душманларидан қасос олиш, бўлиб ўтган воқеаларнинг тагига етиш, ҳақиқатни қарор топиши учун шошиларди, йигит.

Устозидан отамни кўриб келай деб рухсат олган Сарвар водийга, туғилиб ўсган уйига отланди. Қолаверса, Наманган билан Фарғона вилоятида жойлашган Ҳотамтой қишлоғи бир-бирига у қадар узоқ бўлмаган ҳудудларга жойлашганди.

Сарвар уйларига одамлар оёғи тинган тун ярмида кириб борди. Фарзанд айрилиғидан юрак-бағри эзилиб, яқин бир йил ичида ўзларини анчайин олдириб қўйган ота-онаси, унинг яқинларининг ҳайрат ва қувончи чексиз эди. Бироқ бир ой аввал Солиҳани хат қолдириб уйдан чиқиб кетганлиги йигит учун яна бир зарба бўлди. У ота-онасига бўлиб ўтган воқеаларни гапириб берар экан, қотиллар қўлга олинмагунча, унинг қайтгани сир бўлиб туришини таъкидлади...

Терговчига бор ҳақиқатни гапириб бергач, ўзини бир мунча енгил ва ҳимоя остида ҳис қилди Солиҳа. Ишни ўрганиб чиқиб бу ерда катта жиноят содир этилганлигини ва яна қанча жиноят ва қотилликлар рўй бериши аниқлигини сезган ички ишлар ходимлари бу иш юзасидан алоҳида режа ишлаб чиқишди. Солиҳани жиноятчилар албатта излаб топиши мумкинлиги ҳисобга олиниб, Манзура аянинг уйи яқинига яширинча пост ўрнатилди. Бироқ жиноятчиларнинг қармоққа илиниши осон кечмади. Ички ишлар ходимлари бу ташрифни яқин уч ҳафта кутишларига тўғри келди.

— Ота-онангнинг қотилларини кўришни истайсанми? — Солиҳадан сўради терговчи. У Сарварни ҳам айтмоқчи эди, бироқ қизни авайлади. Чунки қотиллар Сарварни қандай қилиб дарёга чўктиришганлигини тергов жараёнида гапириб беришган эди.

Айрилиқ азобларига енгилмай, иродали, қатъиятли аёлга айланган Солиҳа душманлари билан юзма-юз келишни, уларнинг совуқ юзига бор нафратини қадаб, бирикки оғиз сўз айтишни жуда истарди.

— Албатта, — терговчининг таклифини изоҳсиз қабул қилди у. — Имкони бўлса, ҳозир кўрсам бўладими?

Солиҳани тергов давом этаётган хонага олиб киришди. У ота-онасининг қотилла-

рини қишлоқдан бўлиши мумкин, дея тахмин қиларди, бироқ ўз маҳалладошлари эканлигини хаёлига келтирмаганди. Икки-учта бегоналар қаторида турган Шокир билан Акбарга кўзи тушиб, бир зум қотиб қолди, у. Икки жиноятчи ҳам қизни шу тобда кўрамиз деб ўйламаган чоғи, нафрат билан тикилиб турган Солиҳага бош кўтариб қарашга ботинолмади...

Эртасига Солиҳа Манзура ая билан водийга қайтишга тайёргарлик кўриб турган бир пайтда эшик қўнғироғи жиринглади. У эшикни очиб остонада ранги бир оз олинган, жилмайиб турган Сарварни кўрди-ю, бағрига отилди. Ўзига иккинчи бор кўз ёш тўкмасликка сўз берган бўлса-да, қувонч ёшларини тия олмади. Қайғули йиллар давомида Солиҳа учун бу илк қувончли дамлар эди.

Бугун Раҳим отаникида тўй. Чол Музаффарини севган қизига уйлантираяпти. Аслида, виждонига қарши боролмаган Сарвар ўтган воқеаларни тутинган отасига ётиғи билан тушунтиришга ҳаракат қилди. Бироқ ҳеч бир воқеани тан олишни истамаган чол фақат бир сўзни такрорларди:

— Сен менинг ўғлимсан, Музаффаримсан. Буни кўнглим сезиб турибди. Яна мени ташлаб кетиш учун баҳона қидираяпсанми, болам. Ёлғиз отангга раҳминг келмайдими?

— Дада, мени тўғри тушунмаяпсиз.

Сарварнинг гапи оғзида қолди.

— Сен ўша Фарғона томоннинг қизини яхши кўриб қолганинг учун шундай қилаяпсан, тўғрими? Қизнинг ота-онаси йўқ деб айтдинг. У ота-онаси ўтган жойларни ташлаб, Наманганга келин бўлишга рози бўлмаяпти, шундайми? — Сарварнинг кўзларига жовдираб термулганча, ҳозир ундан айрилиб қолаётгандек шошилиб, қалтираб гапирарди, Раҳим ота. — Шунинг учун кетмоқчимисан. Ўша суйган қизинг билан ўзим бориб гаплашаман, болам. Агар яна ташлаб кетсанг отангни тирик кўрмайсан, бу дунёдан кўзим очиқ кетади, ўғлим, — чол энди йиғларди, елкалари титраб йиғларди. Сарвар ундан кечирим сўраб, ҳамма гапи нотўғри эканлигини тан олишга мажбур бўлди.

Вазиятни тўғри тушунган унинг ота-онаси Муқаддас опа ва Ғайрат акалар Раҳим отанинг Сарварга тикилган орзу-дунёсини поймол қилмасликка қарор қилишди. Бу бағрикенг инсонлар Солиҳани ота-онаси ўрнида Наманганга келин қилиб узатишди. Икки ёшнинг тўйи шу қадар чиройли ўтдики, бундан Раҳим отанинг боши осмонда эди...

Орадан тўрт йил ўтди. Солиҳа икки ўғилни тарбиялаш билан бирга институтнинг сиртқи бўлимига ўқишга кирди. Университетни тамомлаган Сарвар эса, Намангандаги каттагина фирмада иш юритувчи бўлиб фаолият юрита бошлади. Эр-хотиннинг бир оёғи Ҳотамтой қишлоғида эди. Уларнинг иккинчи ўғиллари Тоҳир шу қадар бобоси Машрабжон акага ўхшардики, Солиҳа беихтиёр уни «дадажон», деб чақирарди. Ўғилчаси унга зиммасидаги бурчни, отасининг орзусини амалга оширишни эслатиб турарди, назарида. Солиҳа Сарвар билан маслаҳатлашиб аждодларидан ёдгорлик меросни топишга бел боғлади. Уларни белгиланган йўналиш бўйича ҳаракат қилишлари осон кечмади. Чунки йиллар давомида жой номлари, йўллар, йўналишлар бутунлай ўзгариб кетганди. Сўнгги манзил, яъни адирлик қўйнидаги булоқ — хазина яширинган жой топилганда эса Солиҳани ўзгача бир туйғу эгаллади. Чунки у аждодларини суриштириб нафақат савдогар, балки зиёли — олим инсонлар бўлганлигини аниқлаган эди. Уларнинг табаррук номларини тиклаш, юрт учун қилган эзгу ишларини юзага чиқариш, муқаддас бурчи эканлигини англаб турарди. У бу хазинада фақат дуру-жавоҳирлар эмас, ноёб китоблар — бебаҳо асарлар ҳам мавжудлигини ҳис қиларди. Солиҳанинг назарида эзгу ишга бел боғлаган қизининг журъатига набираси тимсолида Машрабжон ака кулиб қараб турарди, гўё.

Зулфия ЮНУСОВА.

Мунажжимлар башорати

ҚЎЙ. Сизнинг муваффақиятингиз тиришқоқлик ва омилкорлигингизга боғлиқ бўлади. Йиғилиб қолган ишларни шу ҳафтада якунлаб олинг. Ҳозирча янги ишлар бошламаслик мақсадга мувофиқ. Касбий мажбуриятларни бажаришдаги аниқлик ҳасадгўйлар ғашини келтиради ва жамоадаги обрўйингизни оширади.

БУЗОҚ. Ўз куч ва имкониятларингизни жамлаб, кескин олға ҳаракат қилиш учун қулай давр. Ҳар қандай муаммога юмор ҳисси билан ёндашинг. Асосий воқеалар сизни хизмат жойида кутади. Турли сафарлар, учрашувларни эса кейинроққа қолдиринг. Кундалик ишларни хотиржамлик билан давом эттириш, бошқа ишларга аралашмаслик мақсадга мувофиқ.

ЭГИЗАКЛАР. Хизматда ва ижтимоий фаолиятда сизга омад кулиб боқиши мумкин. Ўз қобилиятларингизни яширманг, уларни тўлиқ намоён қилишга ҳаракат қилинг. Ваъдаларга камроқ ишонинг, ўз куч ва имкониятларингизга таянинг. Йиғилиб қолган ишларни якунлаш, хатоларни тўғрилаш билан шуғулланиш фойдали бўлади.

ҚИСҚИЧБАҚА. Ижодий ғояларни амалга ошириш учун қулай давр. Имкониятларингизни янада кенгайтиришга йўл очувчи муҳим ахборотни қўлдан чиқарманг. Турли майда-чуйда нарсаларга вақтни беҳуда сарфламанг. Нозиктаъб бўлманг, акс ҳолда фойдали таклифни қўлдан чиқаришингиз мумкин. Сафдошларга, яқинларингизга эътиборли бўлинг.

АРСЛОН. Касбий учрашув ва мулоқотлардан қониқиш ҳосил қиласиз. Жамоатчилик фаолияти одатдагидан кўпроқ вақт талаб этиши мумкин. Хушчақчақлик, келажакка ишонч билан қараш ҳамда жиддийлик қўйилган мақсадларга эришиш имконини яратади. Шунингдек, келаси ойга режалар тузиб олиш учун яхши вақт.

ПАРИЗОД. Хизматда ва турмушда атрофдагиларни қўйилган топшириқларни бажариш йўлида уюштиришингиз мумкин. Агар иш жойини ўзгартириш борасида таклиф олсангиз, жавоб беришга шошилманг ва ҳар томонлама чуқур ўйлаб кўринг. Сизга таъсир кўрсатишларига йўл қўйманг ва муҳим қарор қабул қилишни кейинроққа қолдиринг. Эгаллаган позициянгиз кучли эканлиги сабабли, кўп ишларни амалга оширишга эришасиз.

ТАРОЗУ. Сиз керакли эканлигингизни ҳис қиласиз ва бу даврдан самарали фойдаланишингиз лозим. Хизматдаги муваффақиятингиз ташкилотчилик қобилиятингизга кўп томонлама боғлиқ бўлади. Аммо бу иш рақобатсиз бўлмайди. Тўсиқ ва муаммолардан чўчиманг, чунки ҳаммаси сизнинг фойдангизга ҳал бўлади.

ЧАЁН. Юқори даражадаги ишчанлик ва яхши кайфият фаолиятингиз муваффақиятли давом этишининг кафолати бўлади. Сафдошлардан узоқлашмасликка ҳаракат қилинг, чунки ҳозирги вазиятда жамоанинг қарори энг яхши қарор бўлади. Командирларга ютуқларни эслатиш вақти эмас. Яқин келажак учун режалар тузиб олиш мақсадга мувофиқ.

ЎҚОТАР. Авваллари етиб бўлмасдек туюлган соҳаларда танишлар орттириш имконияти пайдо бўлиши мумкин. Алоқалар ўрнатишдан олдин, ўз мақсадларингизни яқинларингизга тушунтиринг, акс ҳолда рашк ўтида қоласиз. Кўзда тутилган хизмат сафари муваффақиятли бўлади.

ТОҒ ЭЧКИСИ. Кўплаб ҳаётий жабҳаларда янгиланишлар қилиш учун қулай давр келмоқда. Сиз юқори касбий маҳоратингизни намоён қилишга эришасиз, бу эса сиз учун кўнгилли бўлган рағбатлантириш олиб келиши мумкин. Қўйилган вазифа ва режаларни ҳам қайта кўриб чиқинг. Аммо ўта катта режалар тузманг, кундалик муаммоларни ҳал қилиш билан шуғулланинг.

ҚОВҒА. Сафдошлар, қўл остидаги ходимлар билан янада мустаҳкам алоқалар ўрнатиш билан шуғулланиш мақсадга мувофиқ. Баъзи ҳавойи режаларга ўзгартишлар киритишга тўғри келади. Фаолиятингизда кўпроқ ўз куч ва имкониятларингизга таянинг. Зарур вақтларда сафдошлар ва яқинларингиздан маслаҳат ва ёрдамингизни аяманг.

БАЛИҚ. Турмуш тарзидаги барқарорлик ва келажакка ишонч билан қараш кайфияти сизга тўсиқларни осон енгиб ўтиш ва ҳар қандай вазиятда ғолиб бўлишга имкон яратади. Ҳеч қаерга кечикмасликка ҳаракат қилинг, акс ҳолда муаммолар пайдо бўлиши мумкин. Мансаб борасида ўсишингиз тиришқоқлигингизга боғлиқ.

● ДЕТСКИЙ СПОРТ — В ЦЕНТРЕ ВНИМАНИЯ ГОСУДАРСТВА

МОЛОДОЙ ГРОССМЕЙСТЕР

Проходившая в Индии Всемирная шахматная олимпиада среди молодежи запомнилась ташкентцу Тимуру Гарееву не только тем, что сборная Узбекистана в командном зачете вошла в число призеров, но и подтверждением звания гроссмейстера. А дома парня ждал еще один сюрприз — подарок от Президента Республики Узбекистан.

Как мы уже сообщали, в Музее олимпийской славы состоялось чествование последователей нашего чемпиона мира Рустама Касымджанова. В их числе и Тимуру Гарееву было адресовано послание Президента, зачитанное Государственным советником главы государства Х. Султановым. Предлагаем вашему вниманию его текст.

ПРИЗЕРУ ВСЕМИРНОЙ ШАХМАТНОЙ ОЛИМПИАДЫ СРЕДИ МОЛОДЕЖИ ТИМУРУ ГАРЕЕВУ

Дорогой Тимур!

Поздравляю тебя с наградой Всемирной Олимпиады по шахматам среди молодежи. Ты стал еще одним представителем Узбекистана, достойно выступившим на международной спортивной арене. Как и чемпион мира Рустам Касымджанов, вновь подтвердил, что наша благодатная земля богата талантами.

Твое становление как одного из самых молодых и талантливых гроссмейстеров в Азии и во всем мире внушает всем, кто живет на земле Узбекистана, и в первую очередь твоим ровесникам, чувство гордости и уважения, стремление походить на тебя, реализовать себя и добиться таких же блестящих, как ты, результатов на мировой арене.

Желаю тебе, твоим родителям и наставникам крепкого здоровья, благополучия и успехов.

ИСЛАМ КАРИМОВ,
Президент Республики Узбекистан.

Читатели нашей газеты знакомы с юным дарованием — в номере «Ватанпарвара» за 13 апреля сего года проходил материал под названием «Путевку дает «Умид нихоллари». Поэтому нет нужды повторно перечислять все достижения Тимура на спортивном поприще, наивысшим из которых является звание чемпиона Азии среди шахматистов до 14 лет, завоеванное в 2001 году в индийском Беканере. Юный ташкентец трижды защищал честь спортивного флага Узбекистана на Всемирных шахматных юношеских олимпиадах. И все время команда прогрессировала — если в 2000 году на Украине команда заняла скромное 10-е место, то через два года в Малайзии уже пятое (в личном зачете Тимур был третьим), и наконец в этом году в индийском городе Каликат поднялась на третье, призовое место. Как видим, на родине шахмат нашему земляку традиционно везет — в первый раз стал чемпионом Азии, а во второй раз уже призером мирового уровня, удостоился звания гроссмейстера.

Мы уже делали акцент на том, что в становление этого шахматиста внесло огромное позитивное влияние участие в турнирах «Умид нихоллари» организованных по инициативе высшего руководства республики. Тимур является неоднократным победителем данных соревнований.

Однако в семье самого гроссмейстера проявление на высшем уровне подобного внимания к победам Тимура восприняли не без некоторого удивления.

— После триумфальной победы Рустама Касымджанова на чемпионате мира успех нашего сына выглядел довольно скромным достижением, — говорит мама Тимура, Асия Маговаевна. — И тем приятнее, что Президент обратил на него внимание, удостоив поздравления и подарка. Хотя, кто знает, ведь и сам Рустам, получая от главы государства такой же именной компьютер, еще не был звездой первой величины.

Такое внимание первого лица государства показало тогда еще никому не известному ташкентскому парнишке, что вся Родина надеется и верит в него. И эта добрая энергия помогла ему мобилизовать силы для новых побед. Небольшая параллель с Тимуром — первую победу в этом году он праздновал в марте на чемпионате Узбекистана среди участников до 20 лет в Андижане — на родине великого нашего предка, полководца Захириддина Мухаммада Бабура. Возможно, это благословение свыше и вдохновляло Тимура дальше побеждать за доской...

Вот и в этом году в мае на чемпионате Узбекистана среди мужчин в высшей лиге он набрал 8,5 очков из 14 возможных и занял почетное второе место. Его наставники приучали парня не пасовать перед старшими и не бояться авторитетов — в начальных классах «азбуку шахмат» преподавал Алексей Михайлович Букин, затем с ним работала Лариса Сергеевна Пинчук, а позже заслуженный тренер Грузии Георгий Константинович Борисенко. Однако недаром говорится, что легко помогать тому, кто львиную долю работы делает сам — в основе успехов Тимура лежит огромный труд, умение впитывать все новое и применять на деле.

— Не скажу, что мой сын целыми днями просиживает за доской, — рассказывает о Тимуре его мама. — Он обычный мальчик, в детстве увлекался игрой на аккордеоне, бальными танцами, любит бе-

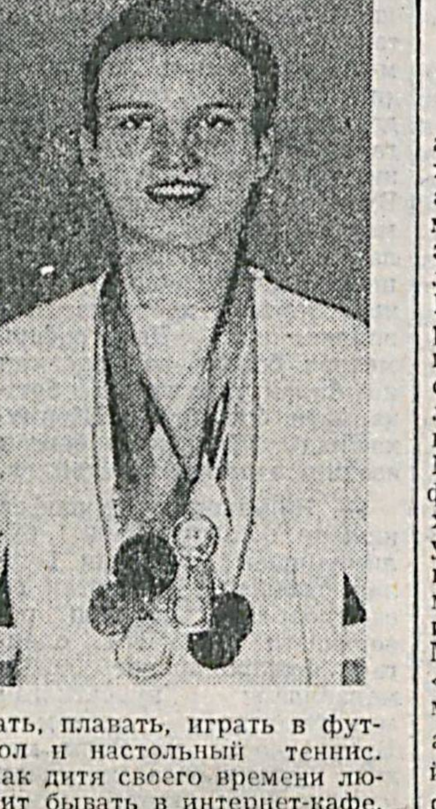

гать, плавать, играть в футбол и настольный теннис. Как дитя своего времени любит бывать в интернет-кафе, а из школьных предметов отдает предпочтение математике, английскому языку и информатике.

В числе почитателей таланта Тимура — и его дядя, полковник Шамиль Гареев. Он внимательно следит за успехами племянника, не упускает случая пригласить его в свой воинский коллектив для сеансов одновременной игры.

— Шахматы имеют важное значение в развитии воина, — убежден офицер. — Ведь на пути к победе в современном бою умение просчитать заранее возможные ходы противника является не менее значимым фактором, чем меткость или сила и выносливость.

С этим трудно поспорить. Ну, а перед Тимуром, вдохновленным подарком и письмом от Президента, стоят новые испытания. В октябре сборная Узбекистана отправится в испанскую Мальорку, на Всемирную шахматную олимпиаду, а в ноябре—декабре — на чемпионат мира среди участников до 20 лет в индийском городе Кочи. Хочется, чтобы третий поход в Индию стал для Тимура не менее успешным, чем два предыдущих.

Майор
Аблай КАМАЛОВ,
корр. «Ватанпарвара».
Фото автора.

Маънавий баркамоллик сари

Қуролли Кучларимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар жараёнини миллий армиямизни ҳар томонлама мукаммал даражага етказиш йўлидаги саъй-ҳаракатларда кузатишимиз мумкин. Бу борада Ватан посбонларининг нафақат жанговар шайлигига, балки ижтимоий-сиёсий ва маънавий етуклигига ҳам катта эътибор қаратилмоқда. Куни кеча Мудофаа вазирлиги тасаррруфидаги ҳарбий жамоаларда хизмат қилаётган офицерлар учун навбатдаги ижтимоий-гуманитар фанлар бўйича малака ошириш курси ўз ишини бошлади. Ўзбекистон Миллий университетининг «Маънавият ва маърифат» маркази билан ҳамкорликда амалга оширилган бу ўқув йиғинига йигирма беш нафар тарбиявий ишлар бўйича офицерлар жалб этилган.

— Тарбиячи офицерларга ўн кун давомида тарих, география, сиёсатшунослик, иқтисодиёт, педагогика, ҳуқуқшунослик, миллий ғоя, информацион технология ва психология фанларидан энг етакчи мавзуларда маърузалар ўқиб борилади, — дея бизга маълумот бериб ўтди университетнинг «Маънавият ва маърифат» маркази бошлиғи Қодир Абдураҳимов. — Ушбу фанлар бўйича ҳарбий хизматчиларимизнинг малакасини оширишда университетимизнинг йигирма етти нафар академик ва профессорлари ўз маърузалари билан ушбу ўқув йиғинида иштирок этишади. Малака ошириш курси сўнгида тест синовлари ўтказилиб, иштирокчи офицерларга сертификатлар бериш ҳам кўзда тутилган.

Ўқув курсининг очилишида Мудофаа вазирлиги Тарбиявий ишлар бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари — тарбиявий ишларни ташкиллаштириш ва услубият бошқармаси бошлиғи подполковник Ойбек Аҳмедов ҳамда Миллий университет проректори, тарих фанлари доктори, профессор Раҳбархон Муртазаевалар иштирок этишди.

— Бундай курслар ҳарбий жамоаларда тарбиявий ишларнинг сифатига, ҳарбий хизматчиларнинг маънавий етуклигига масъул бўлган тарбиячи офицерлар учун ниҳоятда зарур, — дейди ўқув йиғинига раҳбарлик қилаётган подполковник Ойбек Аҳмедов. — Чунки тарбиячи офицерларимизнинг дунёқараши, ижтимоий-сиёсий билими, маънавий тушунчаси ҳар томонлама юқори бўлиши керак. Улар тарихимизни, юртимизнинг бугунги ижтимоий-сиёсий ҳаётини мукаммал билишлари шарт, деб ўйлайман. Шунингдек, ўқув йиғини иштирокчилари учун дарсдан сўнг ўтказиладиган маданий ҳордиқ тадбирларига ҳам эътибор қаратганмиз. Яъни, улар музей, театр каби маънавият марказларида ҳам бўлишади.

Тарбиячи офицерларнинг ижтимоий-гуманитар фанлар бўйича малака ошириш курси кўтаринки руҳда бошланди. Дастлабки соатда профессор Р. Сулаймонов «Ўзбекистон — жаҳон цивилизациясининг қадимги марказларидан бири» мавзусида тарих фанидан маъруза бошлади. Йиғин иштирокчиларига эътибор бераман. Уларнинг вужуди қулоққа айланган. Тарихимизга бўлган қизиқиш барчани бирдек ўзига жалб этган.

Малака ошириш курси офицерлари билан ўқув йиғинининг сўнгида, яъни сертификатлар топшириш маросимида иштирок этиб, малака ошириш курсининг аҳамияти қай даражада бўлганлиги ҳақида суҳбатлашамиз, деган мақсадда аудиторияни тарк этдик.

Зулфия НОСИРОВА.

● ФУТБОЛ. ОСИЁ ЧЕМПИОНЛАР ЛИГАСИ

ҒАЛАБАГА ТЕНГ ДУРАНГ

14—15 сентябрь кунлари футбол мухлисларининг орзиқиб кутган мусобақалари — Европа ва Осиё чемпионлари лигалари ўйинлари бошланди. Европа жамоалари ушбу мусобақаларнинг 1-турини ўтказган бўлсалар, Осиёнинг ўз гуруҳларида ғолиб бўлган саккиз жамоаси чорак финал ўйинларининг биринчи учрашувларида баҳс олиб боришди.

Мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилаётган Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси Бирлашган Араб Амирликлари пойтахти Абу-Даби шаҳрида «Ал-Ваҳда» жамоаси билан учрашди. Рақиб жамоа тўғрисида бир оз маълумот бериб ўтсак, «Ал-Ваҳда» ушбу мусобақаларда миллий биринчиликнинг вице-чемпиони сифатида иштирок этмоқда. Жамоа ўйинларни «В» гуруҳида бошлади. Ўтказилган гуруҳ учрашувларидан сўнг ушбу гуруҳда Қувайтнинг «Ал-Қодисия» жамоаси ғолибликни қўлга киритган эди. Аммо Қатарнинг «Ал Садд» жамоаси билан бўлган учрашувда катта жанжал кўтарилгани учун «Ал-Қодисия» ОФК томонидан дисквалификация қилинди. Шу боис «Ал-Ваҳда» чорак финал йўлланмасига эга бўлди. Жамоа Амирликларнинг кучли клубларидан бири ҳисобланади. «Ал-Ваҳда» Чемпионлар лигаси ва БАА чемпионатига Германияда бош мураббий Райнер Хольманн бошчилигида тайёргарлик кўрди ва ўз таркибини бир қатор легионерлар билан кучайтириб олди.

Пахтакорчилар ҳам ушбу мусобақаларга жиддий тайёргарлик кўришди. Ярим ҳимоячи Кирянинг жамоага қайтиши, ҳужумчи В. Шишеловнинг таркибга қўшилиши жамоа ва мухлислар учун айни муддао бўлди.

Энди ўйин ҳақида мулоҳаза юритсак. Кутилганидек, учрашув майдон эгаларининг кетма-кет ҳужумлари билан бошланди. Натижада ўйиннинг 10-дақиқасидаёқ «Ал-Ваҳда»нинг легионер ҳужумчиси Нанчо Антонин «Пахтакор» ҳимоячиларининг хатосидан фойдаланиб, ҳисобни очишга муваффақ бўлди. Аммо, шундан сўнг учрашув сценарийси ўзгарди. Абу-дабиликлар ушбу ҳисобни ушлаб қолиш ҳаракатига тушиб қолдилар. Бундан фойдаланган пахтакорчилар дадил ҳаракат қилиб, устунликни ўз қўлларига олдилар. Биринчи бўлимнинг қолган қисми ва иккинчи бўлим «Пахтакор»нинг ҳужумлари остида ўтди. Аммо омад ўйинчиларимизга кулиб боқавермади. Кетма-кет ҳужумлар охир-оқибат ўз натижасини бериши лозим эди. Ва шундай бўлди ҳам. Учрашув тугашига беш дақиқа қолганда «Пахтакор» ярим ҳимоячиси Элдор Магдиев ўнг томондан рақиб жарима майдончасига ёриб кирди ва кучли зарба билан ҳисобни тенглаштирди — 1:1.

Гарчи ушбу ҳисоб ўйин охиригача сақланиб қолган бўлса-да, дуранг натижа пахтакорчилар учун ғалабага тенг ҳисобланади. Чунки, энди жавоб учрашуви 22 сентябрь куни Тошкентда ўтказилади ва рақибларидан ўйин борасида анча устунлигини намоён этган «Пахтакор» бу ўйинда албатта ғалаба қозонади, деб умид қиламиз.

М. САИДИВАЛИЕВ.

ТОПҚИРЛИК МАШҚИ

ЭНИГА: 3. Ой томон парвоз этган АҚШ астронавти. 8. Само жисми, думли юлдуз. 9. Асосан Краснодар ўлкасида яшовчи халқ. 10. Асарнинг фасл ва бўлимлари баён этилган рўйхат. 15. Атоқли поляк композитори ва пианиночиси. 16. «Чархпалак» кўп қисмли фильм қаҳрамони. 17. Ҳумоюннинг ўғли, Ҳиндистон ҳукмдори. 20. Тошкент вилоятидаги тоғ оромгоҳи. 21. Ҳуқуқ масалалари юзасидан маслаҳат берувчи мутахассис. 23. Кучли совуқ бўралаган шамол. 24. Маъмурий-ҳудудий бўлинма. 28. Сатурн сайёрасининг шарқона номи. 29. Туркия ва Ироқдаги дарё. 30. Том ёпиш ашёси. 34. Қўшин раҳбари, саркарда. 37. Қурилманинг ричаг асосидаги қисми. 38. Олий маълумотли ҳарбий. 39. Юқори лавозимли шахс.

БЎЙИГА: 1. Отиш машқлари ўтказиладиган жой. 3. Ҳинд киносанъаткори. 4. Оптик асбоб. 5. Польшадаги саноатлашган шаҳар. 7. Покистоннинг чегара провинцияси маркази, шаҳар. 11. Спортда улоқтириш анжоми. 12. Африканинг шарқий ҳудудидаги давлат. 13. Қозоғистоннинг Бойқўнғир космодроми жойлашган вилоят. 14. Шаффоф, кўкиш-яшил зангори турда учрайдиган жавоҳир, маъдан. 18. Қонуншунослик, мантиқ каби соҳаларга оид асарлар ёзиб қолдирган X аср ўзбек олими. 19. Полиз экини. 22. Тропик мамлакатларда тарқалган йирик ҳайвон. 25. Ҳашарот. 26. Маданий муассаса. 27. Оғирлик ўлчови бирлиги. 31. Япониядаги шаҳар. 32. Шеър, байтнинг яна бир номи. 35. Испания терма жамоаси футболчиси.

ЕЙЛАР БЎЙИЧА: 2. Ватанимиздаги вилоят маркази. 6. Миллий нон тури. 33. Ҳаёт кўзгуси, вақтли нашр. 36. Сурат олиш, овоз ёзиш мақсадлари учун жиҳозланган муассаса.

Фозилжон ОРИПОВ.

ГАЗЕТАНИНГ 109-СОНИДА ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ТОПҚИРЛИК МАШҚИНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

ЭНИГА: 3. Батарея. 7. Панама. 8. Мундир. 9. Матрица. 11. Маза. 12. Азот. 14. Сирка. 16. Парад. 18. Матал. 21. Лапар. 24. Тунд. 26. Емак. 28. Атиргул. 29. Маузер. 30. Ободон. 31. «Андижон».

БЎЙИГА: 1. Фара. 2. Варақи. 3. Бамбук. 4. Ямайка. 5. Анқара. 6. Кино. 10. Рефлектор. 11. Миномёт. 13. Тўгарак. 14. Сўм. 15. Асл. 16. Пол. 17. Дур. 19. Андаза. 20. Асмара. 22. Арслон. 23. Ацетон. 25. Уран. 27. Азон.

Бош муҳаррир
полковник
Ирисмуҳаммад
АБДУКАРИМОВ

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
700031, Тошкент шаҳри,
Д. Қўнаев кўчаси, 21-уй.

Газета сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Бош муҳаррир ўринбосари — 56-17-98; масъул котиб — 56-04-60; ҳарбий хизмат ва тарбиявий ишлар бўлими — 56-02-51; давлат ва жамоат ташкилотлари билан алоқа боғлаш бўлими — 56-02-49; оммавий ишлар ва спорт бўлими — 56-08-72; маданият ва ижтимоий ҳаёт бўлими — 56-03-48; социология ва реклама бўлими — 56-54-76.

Нашриёт ва босмахона бошлиғи—56-04-90; ҳисоб-китоб бўлими—56-03-82; обуна бўлими—56-03-46; буюртмалар бўлими—56-18-44; навбатчи—56-09-81.

Таҳририят фикри муаллифлар нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Таҳририятга келган қўлёзмалар, хатлар ва суратлар таҳлил қилинмайди ва муаллифларга қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 032 рақами билан рўйхатга олинган.

«Ватанпарвар» газетаси босмахонасида чоп этилди.

Адади 17840. Буюртма № 0316.